

ANAVATAN PARTİSİ

TÜZÜĞÜ

84-999
1988

1988

T.B.M.M.

DDC: 84-999
YER: 1988
YIL: 1988
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 88-15887

KÜTÜPHANESİ

ANAVATAN PARTİSİ TÜZÜĞÜ

— 1988 —

Gaye Matbaacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.

ANKARA — 1988

BİRİNCİ KISIM

GENEL ESASLAR

Sayfa

Madde 1 — Partinin Adı, Merkezi ve Özel İşareti	12
Madde 2 — Gaye	12

İKİNCİ KISIM

TEŞKİLÂT

BİRİNCİ BÖLÜM

ÜYELER

Madde 3 — Üye Olma Şartları	15
Madde 4 — Üyeliğe Giriş, Partiye Kayıt ve Üyeliğin Sona Ermesi	17
Madde 5 — Genel Merkezce Partiye Kabul ve Kayıt	19
Madde 6 — Eski Partililerin, Partiden Ayrılmış Olanların Yeniden Kabulü	19
Madde 7 — Üyelerin Parti İçi İlişkileri	20
Madde 8 — Üyelerin Parti Dışı İlişkileri	21
Madde 9 — Parti Üyeliğinin Sağladığı Haklar ...	22

İKİNCİ BÖLÜM

TEŞKİLÂT KADEMELERİ

Madde 10 — Kademeleri Oluşturan Birimler ...	23
Madde 11 — Mülki İdare Taksimatına Uymak Zorunluğu	24
Madde 12 — Parti Temsilcisi - Yardımcı Kurul- lar	25
Madde 13 — Köy ve Mahalle Toplantıları - Dele- ge Seçimleri	25

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BELDE TEŞKİLÂTİ

Madde 14 — Belde Yönetim Kurulu	28
Madde 15 — Seçim:	28
Madde 16 — Görev ve Yetkileri	29

DÖRÜNCÜ BÖLÜM

İLÇE VE İL TEŞKİLÂTİ

Madde 17 — İlçe Kongresinin Delegeleri	32
Madde 18 — Delege Listesi - Seçim Kuruluna Bildirme Zorunluluğu	34

Madde 19 — İlçe Kongresinin İlânı	34
Madde 20 — İl Kongresi İçin Seçilecek Delege Sayısı	35
Madde 21 — İlçe Yönetim Kurulu	36
Madde 22 — İl Kongresinin Delegeleri	36
Madde 23 — Delege Listesi - Seçim Kuruluna Bildirme Zorunluluğu	37
Madde 24 — İl Kongresinin İlânı	38
Madde 25 — Büyük Kongre İçin Seçilecek Delege Sayısı	38
Madde 26 — İl Yönetim Kurulu	39

BEŞİNCİ BÖLÜM

İLÇE VE İL KONGRELERİ HAKKINDA MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Madde 27 — Kongre Dönemi ve Delegeler	40
Madde 28 — Kongre Gündeminin Düzenlenmesi	40
Madde 29 — Kongre Başkanlık Divanı	41
Madde 30 — Kongre Başkanının Görev ve Yetkileri	41
Madde 31 — Kongrelerin Görev ve Yetkileri ...	42
Madde 32 — Kongrelerde Uygulanacak Kurallar	43

Madde 33 — Seçimlerin Yapılması	44
Madde 34 — İl Başkanı ve İlçe Başkanlarının Yeniden Seçilmelerine Ait Kısıtlayıcı Hükümler	47
Madde 35 — Şikâyet ve İtirazlar	47

ALTINCI BÖLÜM

İLÇE VE İL YÖNETİM KURULLARI HAKKINDA MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Madde 36 — Müteşebbis Yönetim Kurulları ...	49
Madde 37 — Yönetim Kurullarında Görev Bölümü	49
Madde 38 — Kurul Toplantıları - İstifa Etmiş Sayılacak Üyeler	51
Madde 39 — İl ve İl Yönetim Kurullarının Görev ve Yetkileri	52
Madde 40 — Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeliklerinin Kendiliğinden Boşalması ...	54
Madde 41 — İşten El Çektirme	55
Madde 42 — Geçici Yönetim Kurulları	57
Madde 43 — Yasak Durumlar	58
Madde 44 — Bağdaşmayan Görevler	59

Madde 45 — Kongresini Yapmayan Kademenin Durumu	60
---	----

YEDİNCİ BÖLÜM

MERKEZ TEŞKİLÂTI

I. Büyük Kongre

Madde 46 — Büyük Kongrenin Zamanı ve İlânı	61
Madde 47 — Büyük Kongrenin Kuruluşu (Delege-ler ve Tabii Üyeler)	62
Madde 48 — Büyük Kongrenin Açılışı - Toplantı ve Karar Nisâbı	63
Madde 49 — Kongre Divanı	64
Madde 50 — Büyük Kongrenin Gündemi	64
Madde 51 — Açılış Konuşması, Raporun Okun-ması	64
Madde 52 — Komisyonlar	65
Madde 53 — Komisyonların Çalışması	65
Madde 54 — Kongre Görüşmeleri	66
Madde 55 — Büyük Kongrenin Görev ve Yetki-leri	67
Madde 56 — Büyük Kongre Seçimleri	68
Madde 57 — Oyların Kullanılması	70

Madde 58 — Kongre Zabıtları	71
Madde 59 — Büyük Kongrenin Olağanüstü Top- lanması	72

II. MERKEZ KARAR VE YÖNETİM KURULU

Madde 60 — Kuruluşu Süresi ve Çalışma Usulü	72
Madde 61 — M.K.Y.K.'nın Görev ve Yetkileri ...	74
Madde 62 — Merkez Karar ve Yönetim Kurulun- da Görev Bölümü	76

III. GENEL BAŞKAN

Madde 63 — Seçimi - Görev Süresi - Boşalma Hali	76
Madde 64 — Genel Başkanın Görev ve Yetkileri	77
Madde 65 — Genel Başkan Yardımcıları - Genel Sekreter - Genel Muhasip	78
Madde 66 — Yüksek İstişare Kurulu ve Müşavir- ler	81
Madde 67 — Genel Başkanlık Divanı	82
Madde 68 — Genel Başkanlık Divanının Görev ve Yetkileri	82

ÜÇÜNCÜ KISIM

DISİPLİN HÜKÜMLERİ

Madde 69 — Disiplin Kurulları Hakkında Genel Esaslar	84
Madde 70 — İl Disiplin Kurulu	86
Madde 71 — Merkez Disiplin Kurulu	86
Madde 72 — Müşterek Disiplin Kurulu	87
Madde 73 — Disiplin Cezaları	88
Madde 74 — Disiplin Cezasını Gerektiren Haller	89
Madde 75 — Disiplin Kuruluna Sevk Yetkisi ...	93
Madde 76 — İtiraz Usulü	94
Madde 77 — Disiplin Kuruluna Tedbirli Olarak Sevk	95

DÖRDÜNCÜ KISIM

SEÇİMLERE İŞTİRAK - PARTİ ADAYLARININ TESBİTİ

Madde 78 — Seçimlere Katılma	97
Madde 79 — Aday Tesbiti Usulleri	97
Madde 80 — Kontenjan Adaylığı	98
Madde 81 — Merkez Yoklaması	99

Madde 82 — Teşkilât Yoklaması - (İl veya seçim çevresi yoklaması)	100
Madde 83 — Önseçim	100
Madde 84 — Adaylığa Müracaat - Soruşturma ve İzin	101
Madde 85 — Adaylığa Kabul Edilmeyecekler ...	102
Madde 86 — Seçim İşleri Yönetmeliği	103

BEŞİNCİ KISIM

MALİ HÜKÜMLER

Madde 87 — Parti Gelirleri	104
Madde 88 — Milletvekilliği Aidatı	105
Madde 89 — Satış Bedelleri	106
Madde 90 — Bağışlar	106
Madde 91 — Gayrimenkul Alım ve Satımı	107
Madde 92 — Kredi ve Borç Alma Yasağı	107
Madde 93 — Gelir Makbuzları	107
Madde 94 — Giderlerin Yapılmasında Usul	108
Madde 95 — Mali Sorumluluk	109
Madde 96 — Bütçe ve Kesin Hesap	110

ALTINCI KISIM

PARTİ GRUPLARI

Madde 97 — Grupların Teşekkülü	111
Madde 98 — Grup Başkanı, Başkanvekilleri, Yönetim Kurulu	112

Madde 99 — T.B.M.M. Grup Disiplin Kurulu ...	113
Madde 100 — Grup Üyelerinin Uyması Gereken Esaslar	114
Madde 101 — Güven Oylaması Kararı	114
Madde 102 — Grupla Gizli Oylama	115
Madde 103 — Hükümet Kurma veya Koalisyonlara Katılma	115
Madde 104 — Hükümette Görev Alacak M.K.Y.K. Üyeleri	115

YEDİNCİ KISIM

MÜTEFERRİK HÜKÜMLER

Madde 105 — Parti Defterleri	116
Madde 106 — Organlarda Görev Alanların İlgili Makamlara Bildirmesi	118
Madde 107 — Partinin Kapanması	119
Madde 108 — Tüzük ve Programın Değiştirilmesi	120
Madde 109 — Tüzüğün Yürürlüğe Girmesi	120
Geçici Madde 1 —	120

BİRİNCİ KISIM

GENEL ESASLAR

Partinin Adı, Merkezi ve Özel İşareti :

MADDE 1 — Anavatan Partisi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, İnsan Hakları Beyannamesi, Siyasi Partiler Kanunu ve diğer kanunların esas ve sınırları içerisinde faaliyet gösteren siyasi bir teşekküldür.

Partinin Genel Merkezi Ankara'dadır.

Partinin özel işareti, ilişik şekilde görüldüğü gibi bal arısı ve peteği şeklindeki Türkiye haritasıdır.

Gaye :

MADDE 2 — Anavatan Partisi, milli hakimiyeti ve milletin üstünlüğünü, milli birlik ve bütünlüğü her şeyin üzerinde telâkki eden,

Millet iradesinin tecellisinin ve millet hakimiyetinin tesisinin; ancak halkın serbest oyunun esas olduğu hür, demokratik düzen içinde mümkün olabileceğine inanan,

İnsanın temel hak ve hürriyetlerini vazgeçilmez kabul eden,

«Adalet Mülkün Temelidir» anlayışına sahip,

Milliyetçiliği, millî ve manevî değerlere bağlılığı dustur ittihaz eden,

Cumhuriyetimizin kurucusu büyük önder Atatürk'ün ilke ve inkılâpları istikametinde muasır medeniyet seviyesine erişmeyi hedef alan,

«Asıl olan fertlerin ve topluluğun mutluluğudur» görüşü içerisinde sosyal adalete ve fırsat eşitliğine inanmış,

İktisadî kalkınmanın hızlandırılmasını, işsizliğin ve fakirliğin kaldırılmasını, gelir dağılımı farklılıklarının azaltılarak refahın yaygınlaştırılmasını öngören,

İktisadî gelişmede fertlerin teşebbüs gücünü esas kabul eden; geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin modern ve ileri Türkiye idealine bağlı, millî ve ahlâkî değerlerimizi benimsemiş, ilmi düşünceye sahip, herkese karşı sevgi, saygı, müsamaha besleyen, medenî birer insan olarak yetişmelerini millî eğitimin esası sayan,

Demokratik siyasî mücadelede tek yolu ikna, uzlaşma ve fikirlere hürmet olarak gören; hür, bağımsız, gelişmiş, itibarlı büyük ve güçlü Türkiye idealine ulaşmayı gaye edinen,

Siyasi bir partidir.

Partimizin programında ve bu programda belirtilen esasların ışığında öngörülen hususların gerçekleşmesi maksadıyla her çeşit sosyal, iktisadi, idari, hukuki, politik ve diğer tedbirlerin alınması ve uygulanması için çalışmayı ve mücadele etmeyi Aziz Milletimize karşı vazgeçilmez görevimiz sayar, siyasi parti oluşumuzun sebebi görürüz.

—————« 0 »—————

İKİNCİ KISIM
TEŞKİLÂT
BİRİNCİ BÖLÜM
ÜYELER

Üye Olma Şartları :

MADDE 3 — Anavatan Partisine :

a — Partinin Tüzük ve Programını kabul ettiğini bir beyanname ile belirten,

b — Partiye belirli bir aidatı ödemeyi taahhüt eden,

c — Yirmibir yaşını dolduran, medeni ve siyasi hakları kullanma ehliyetine sahip bulunan,

d — Başka bir siyasi partinin üyesi olmayan,

Her Türk vatandaşı üye olabilir.

Aşağıda yazılı kimseler parti üyesi olamazlar ve üye kaydedilemezler.

a — Hakimer ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yüksek öğretim kurumlarındaki öğre-

tim elemanları, Yüksek Öğretim Kurulu üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, özel kanunla veya özel kanunun verdiği yetkiye dayanarak kurulmuş bankaların ve teşekküllerin yönetim ve denetim işlemlerinde çalışanlar ile aylık ve yevmiyeli memurları ve kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış olanların merkez kurullarında görev alanlar, öğrenciler ve Silâhlı Kuvvetler mensupları,

b — Kamu hizmetlerinden yasaklılar,

c — Zimmet, ihtilas, intikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolaylı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar.

d — Herhangi bir suçtan dolayı ağır hapis veya taksirli suçlar hariç üç yıl veya daha fazla hapis cezasına mahkûm olanlar,

e — Türk Ceza Kanununun 312 nci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar,

f — Türk Ceza Kanununun 536 ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı kanunun 537 ncı maddesinin, birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasi ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar,

Üyeliğe Giriş, Partiye Kayıt ve Üyeliğin Sona Ermesi :

MADDE 4 — A) Üyeliğe giriş, Partiye kayıt :

Anavatan Partisi'ne girmek isteyenler, kanuni ikametgâhlarının bağlı bulunduğu ilçe yönetim kuruluna alındı belgesi karşılığında, en az iki parti üyesinin tezikeyesini taşıyan giriş beyannamesini verir veya posta ile gönderirler.

İlçe yönetim kurulu isteklinin Partiye alınmasında, bu tüzüğün 3. maddesine göre engel hali olup olmadığını araştırır ve kararını 15 gün içinde verir.

Müracaat kabul edilmişse, beyanname sahibi, müracaatının tarih ve sırasına göre üye kayıt defterine kaydedilir ve durum kendisine 10 gün içerisinde yazı ile bildirilir.

Müracaat reddedilmiş ise istek sahibi, 7 gün içinde, ilçenin bağlı olduğu il yönetim kuruluna itiraz edebilir. İl yönetim kurulu itirazı 10 gün içinde inceleye-

rek müsbet veya menfi bir karara bağlar. Bu karar kesindir.

Bir partili yalnız bir ilçede kaydolabilir. Partinin partideki kaydı, kanuni ikametgâhı değişmedikçe başka bir ilçeye nakledilemez.

B) yeliğin sona ermesi :

Anavatan Partisi yeliği aşağıdaki sebeplerle sona erer :

- a) İstifa,
- b) lm,
- c) Başka bir parti yeliğine intisap etme.

Bu hallerin vukuunda durumun belgelenmesi şarttır.

d) Tüzüğün 3. maddesinde zikredilen ye olma şartlarını herhangi bir sebeple sonradan kaybedenlerle üyeliğe giriş beyannamesini imzaladıkları tarihte bu şartları haiz olmadıkları sonradan anlaşılanların;

yelik kayıtları ilçe yönetim kurulu kararıyla silinir.

İlçe başkanı üyelik kaydı silinene, tebligat yapar.

İlgili üye, kaydının silinmesi kararına karşı, beş gün içinde il yönetim kuruluna itirazda bulunabilir. İlk yönetim kurulunun kararına karşı, üyenin, beş gün içinde, Genel Başkanlığa itiraz hakkı vardır. Genel Başkanlığın kararı kesindir.

Genel Merkezce Partiye Kabul ve Kayıt :

MADDE 5 — Anavatan Partisi'ne kaydolmak isteyen memlekete büyük hizmeti geçmiş kimseler Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nca partiye kabul edilirler. Bunların giriş beyannameleri kanuni ikametgâhlarının bulunduğu ilçeye gönderilerek kayıtları yaptırılır.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nca partiye kabul edilen kimseler hakkında partinin diğer organlarınınca hiç bir itiraz ileri sürülemez.

Eski Partililerin, Partiden Ayrılmış Olanların Yeniden Kabulü :

MADDE 6 — Partiden ayrılanların yeniden kabulü, il yönetim kurulunun kararı ile mümkündür. İl yönetim kurulu, karar vermeden önce, ilçe yönetim kurulunun görüşünü alır. Bu karar kesindir.

Partiden daha önce ayrılmış olan il başkanları, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu üyeleri ile milletvekillerinin yeniden kabulü

ancak Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nun kararı ile mümkündür. Bu karar kesindir.

Üyelerin Parti İçi İlişkileri :

MADDE 7 — Parti Üyeleri :

a) T.C. Anayasasına ve kanunlarına, partinin program, tüzük ve yönetmeliklerinde belirtilen hükümlere ve bunlara uygun olarak partinin yetkili organlarıncaya verilen kararlara uymayı,

b — Partinin tüzük ve programında yer alan gayeyi kendilerine hedef olarak seçen; aynı fikir, inanç ve kanaati paylaşan, üyeler arasında bulunması gereken dostluk, kardeşlik ve arkadaşlık bağlarıyla bağlı olarak çalışmayı,

c — Her türlü parti faaliyetlerinde açık, serbest ve hür tartışmayı esas almayı.

d — Partinin gayesini, bu gayeye ulaşmak için vadettiği ilkelerini yaymak için gayret sarfetmeyi,

e — Seçimlerde parti adaylarına oy vermeyi ve bunların kazanmaları için güçleri nisbetinde çalışmayı,

f — Partinin birliğini, parti içindeki sevgi, saygı, huzur ve ahengi bozacak davranışlardan sakınmayı,

g — Program, tüzük ve yönetmelik hükümlerine ve yetkili organlar tarafından bunlara uygun olarak

verilen kararlara ve yayınlanan bildirilere aykırı söz ve yayında bulunmamayı, bu yolda kışkırtıcı hareketlerden kaçınmayı,

Esas ve görev bilirler.

Üyelerin Parti Dışı İlişkileri :

MADDE 8 — Parti Üyeleri :

a) Ülkesi ve Milleti ile bölünmez bir bütün olan Türkiye Cumhuriyeti'nde herhangi bir bölgenin, ırkın, mezhebin veya sosyal bir sınıfın diğerlerine hakim veya diğerlerinden imtiyazlı olması hedefine yönelik faaliyette bulunamazlar.

b) Yurttaşlara kin, nefret, partizanlık gibi zararlı duygu ve fikirleri aşılacak suretiyle milli birliği sarsmaya ve bozmaya çalışan her türlü fikir ve davranışlarla savaşmayı vatan borcu bilirler.

c) Milli huzur ve menfaatlerin, şahsi menfaat ve huzurdan daha önde geldiğine inanan kişiler olarak, ister iktidarda, isterse muhalefette olsun, Devlet organlarının ve idare makamlarının bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun bir şekilde hareket etmelerini sağlama hedefini güderler.

d) Bütün vatandaşlar arasında sevgi ve saygıya dayalı, samimi bir kardeşlik havasının teessüsü için her türlü gayreti gösterirler.

Parti Üyelüğünün Sağladığı Haklar :

MADDE 9 — Parti üyeleri her türlü görev için seçmek ve seçilmek, kongre delegeliğine, kurullardaki başkan ve üyeliklere adaylığını koymak, seçildikleri takdirde görev almak, genel ve mahalli seçimlerde aday seçimi yoklamalarına katılmak, seçildikleri takdirde parti listelerine girmek, parti toplantılarına katılmak, Parti program ve tüzüğü'nün uygulanması konusundaki görüşlerini, kademe usulüne uymak suretiyle, parti teşkilâtına ve görevlilerine duyurmak hakkına sahiptirler.

—————•0.—————

İKİNCİ BÖLÜM

TEŞKİLÂT KADEMELERİ

Kademeleri oluşturan birimler :

MADDE 10 — Partinin teşkilâtı belde, ilçe, il ve merkez teşkilâtı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grubu, il genel meclisi ve belediye meclisi gruplarından ibarettir.

Teşkilât kademeleri aşağıdaki birimlerden oluşur :

1. İlçe teşkilâtı :

İlçe kongresi,

İlçe başkanı,

İlçe yönetim kurulu,

Belde teşkilâtı,

2. İl teşkilâtı :

İl kongresi,

İl başkanı,

İl yönetim kurulu,

İl disiplin kurulu,

3. Genel Merkez teşkilâtı :

Büyük kongre,

Genel Başkan,

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu,

Merkez Disiplin Kurulu,

Müşterek Disiplin Kurulu,

4. İl genel meclisi ve belediye meclisi parti grupları,

5. Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grubu,

Mülki İdare Taksimatına Uymak Zorunluğu :

MADDE 11 — Parti teşkilâtı mülki idare bölümlerine paralel olarak :

Belde teşkilâtı, belediye olan nahiye ve kasaba merkezlerinde,

İlçe teşkilâtı illerin merkez ilçelerinde ve il'e bağlı ilçelerin merkezlerinde,

İl teşkilâtı il merkezlerinde,

Genel Merkez teşkilâtı Ankara il merkezinde, Kurulur.

Belde teşkilâtı yönetim kurulu ilçe yönetim kuruluna, ilçe yönetim kurulu il yönetim kuruluna, il yönetim kurulu Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna bağlıdır.

Her türlü mülki idare bölümünde, yukarıda zikredilen teşkilât birimlerinden sadece biri bulunur.

Parti Temsilcisi - Yardımcı Kurullar :

MADDE 12 — Köy ve mahallelerde, ilçe kongresine katılacak delege seçimlerini gerçekleştirmek ve gerekli işlemleri yürütmek için her mahallede ve köyde partiye kayıtlı üyeler arasından biri ilçe yönetim kurulu tarafından parti temsilcisi olarak görevlendirilir.

Partinin gayesine uygun çalışmaları yapmak üzere teşkilât kademeleri kendi bünyelerinde danışma veya araştırma kurul ve komiteleri teşkil edebilir. Bunların görev ve yetkileri ile üyelerinin sayısı, seçilme ve görevlendirme usulleri yönetmelikle düzenlenir.

Köy ve Mahalle Toplantıları - Delege Seçimleri :

MADDE 13 — Köy ve mahalle toplantılarını yapma görevi belde teşkilâtı bulunan yerlerde belde yö-

netim kuruluna, diğ er yerlerde köy veya mahalle parti temsilcisine aittir.

İlçe başkanlığı, ilçeye bağılı her köy ve mahallede oturan parti üyelerinin listelerini,  ye kayıt defterine uygun olarak ayrı ayrı hazırlayıp ait olduğı köy veya mahallenin parti temsilcisine; belde teşkilatı olan yerlerde belde yönetim kuruluna gönderir. Üyelerin oturdukları yerleri açıkca gösterir şekilde hazırlanması gereken bu listeler, toplantılardan onbeş gün önce köy veya mahallede, uygun bir yere, ilçede parti binasının kapısına asılmak suretiyle ilân olunur.

Partiye kayıtlı olup da listeye ismi yazılmamış, ya da o muhtarlık çevresinde oturmamış olup da listeye adları yazılmış üyeler hakkında, listelerin asıldığı tarihten itibaren beş gün içinde, herhangi bir  ye tarafından ilçe yönetim kurulu itiraz edilebilir.

İlçe yönetim kurulu itirazları    gün içinde karara bağlar ve listelerde gereken düzeltmeleri yaparak aynı şekilde ilân eder. Karar derhal alındı belgesiyle şik yet iye tebliğ edilir. İlçe yönetim kurulu    gün içinde karar vermez veya şik yet inin itirazını reddederse, il yönetim kuruluna itiraz edilebilir.

İl yönetim kurulunun verdiğı karar kesin olup, ilçe yönetim kurulu bu karara göre işlem yapmak zorun-

dadır. Üyenin il yönetim kurulundan alacağı karar, toplantıya iştirak için yeterlidir.

Köy ve mahalle toplantılarının tarihi, saati ve yeri (bu yerin herkese açık olması lâzımdır) toplantı gününden on gün önce, toplantının yapılacağı köy ve mahallede uygun bir yere, ilçede parti binasının kapısına asılır.

Köy ve mahalle toplantıları ilân edilen gün, saat ve yerde parti temsilcisi tarafından, belde teşkilâtı olan yerlerde belde başkanı tarafından yoklama ile açılır. Kayıtlı üyelerin yarısından bir fazlası yoksa, köy ve mahalle toplantısı bir saat sonraya bırakılır. İkinci toplantıda hazır bulunan üyelerle iktifa olunur.

Köy ve mahalle toplantılarında, bu tüzüğün 17 nci maddesine uygun olarak ilçe kongresine katılacak miktarda asıl, bu sayının yarısı kadar yedek delege seçilir ve seçim tutanağı derhal ilçe başkanlığına gönderilir.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, her türlü delege seçimlerini kiemen veya tamamen iptal etmeye, yeniden yaptırmaya ve lüzum gördüğü hallerde delege seçimlerini bizzat yürütmeye ve yürütecek görevlileri seçmeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BELDE TEŞKİLATI

Belde Yönetim Kurulu :

MADDE 14 — Belediye teşkilâtı bulunan her köy (kasaba) ve nahiyede bir başkan ve dört üyeden oluşan, Anavatan Partisi belde yönetim kurulu teşkil olunur.

Belde teşkilâtının ilk kuruluşu, ilçe yönetim kurulunun görüşü alınmak suretiyle il yönetim kurulu tarafından hazırlanacak listenin, Genel Başkanlıkça onaylanması suretiyle gerçekleşir.

Belde teşkilâtında görev verilecek parti üyelerinin, belde merkezinde ikamet etmeleri gerekir.

Seçimi :

MADDE 15 — Belde başkanı ile yönetim kurulları, her kongre döneminde ilçe kongresinden evvel, delege tesbitleri için tüzüğün 13 üncü maddesi uyarınca o yerde yapılacak toplantıda, aşağıdaki usule göre seçilir :

İlgili kasaba yahut nahiye'nin belediye hudutları dahilinde ikamet eden her partili, belde yönetim kurulu başkan veya üyelikleri için ayalığını koyabilir yahut aday gösterilebilir.

Belediye meclisi veya il genel meclisi üyeleri belde teşkilâtında görev alamazlar.

Adayların belirlenmesini müteakip toplantı başkanının nezaretinde yapılacak gizli oylama sonunda en fazla oy alan beş aday asıl üyeliğe, sonra gelen iki aday yedek üyeliğe seçilmiş olur. Yeter sayıda yedek üye çıkmaması halinde mevcutla iktifa olunur.

Daha sonra belde yönetim kurulu asıl üyeliğine seçilen beş kişi, kendi aralarında gizli oyla bir başkan seçer.

Yönetim kurulu üyeleriyle başkan seçiminde salt çoğunluk esası uygulanır.

Görev ve Yetkileri :

MADDE 16 — Belde yönetim kurulu, partinin belediye hudutları dahilindeki hizmetlerini yerine getirmekle görevlidir. Bu arada :

a) O yer sâkinlerinin partiye üye kaydolmaları konusunda kendilerine yardımcı olur ve üye kayıtlarının artırılmasına çalışır.

b) Belde hudutları dahilinde ikamet etmekte bulunan partili üyelerin onaylı bir listesini ilçe başkanlığından alarak toplantılar için hazır bulundurur.

c) İlçe kongresi için yapılacak delege seçimini, ilçe başkanlığının göstereceği takvim içerisinde gerçekleştirir. Bu maksatla yapılacak toplantının yer, gün ve saatını mahalli usullerle partililere duyurur.

d) Belde teşkilâtında görev alan başkan ve üyelerin adlarını, soyadlarını, doğum yer ve tarihlerini, meslek veya sanatlarını ve ikametgahlarını gösterir onaylı listelerinin birer örneğini, seçimden sonraki bir hafta içerisinde, kaymakamlığa tevdi edilmek üzere ilçe başkanlığına, diğer bir örneğini Cumhuriyet Bassavcılığına verilmek üzere Genel Merkeze gönderir.

e) Çevre halkının partiye karşı ilgi ve sevgisini artırmak, parti'nin program ve prensiplerini yaymak için gayret sarfeder.

f) Üst kademelerin vereceği talimat ve görevleri yerine getirir.

g) Çevrenin kamu hizmetleriyle ilgilenir.

h) Seçimlerde parti adaylarının hazanmaları için çaba harcar.

Belde teşkilâtı, hudutları dahilinde bulunduğu ilçe yönetim kuruluna bağlıdır. Bu itibarla çok acele ve önemli bir sebep olmadıkça, il ve genel merkez kademisiyle yazışmaya girmez.

Belde teşkilâtı kurulan yerleşim merkezlerinde, o yer için ayrıca parti temsilcisi seçilemez.

— « 0 » —

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İLÇE ve İL TEŞKİLÂTI

İlçe Kongresinin Delegeleri :

MADDE 17 — İlçe kongresi seçilmiş ve tabii üyelere teşekkül eder. Seçilmiş delegeler 400 den fazla olmaz.

1 — Seçilmiş üyeler :

a) İlçe çevresindeki köy ve mahallelerde kayıtlı partili üye sayısı 400 veya daha az ise bütün üyeler ilçe kongresi delegesi sayılır.

b) İlçe ve çevresindeki köy ve mahallelerde kayıtlı partili üye sayısı 400'den fazla ise; 400 rakamı, partinin son genel seçiminde o ilçede aldığı oy sayısı toplamına bölünür, elde edilen katsayı her köy ve mahallede son milletvekilliği genel seçiminde partinin aldığı oy sayısı ile çarpılır. Çıkan sayı köy ve mahalleden seçilecek delege miktarını gösterir.

İlçe yönetim kurulunca yapılacak delege hesapları; delege seçimlerinden üç ay önce il yönetim

kurulunca incelenip tasdik edilmek suretiyle kesinleşir. Bu listelere karşı, tasdik tarihinden itibaren bir ay içinde Genel Merkez'e itiraz edilebilir. İtiraz üzerine Genel Merkez'ce verilen karar kesindir.

c) Köy ve mahalleye isabet eden delege miktarı kadar o köy ve mahallede partili üye yoksa, eksik üye kadar delegelik boş bırakılır. Bu delegelik başka bir köy veya mahalleden doldurulamaz.

Köy ve mahallenin genel seçimden sonra kurulması, kaldırılması, bölünmesi, birleştirilmesi gibi sebeplerle buralarda partinin aldığı oy miktarının resmen tesbit edilememesi halinde delege miktarının tesbitine teşkilât işlerinden sorumlu Genel Başkan Yardımcısı yetkilidir.

2 — Tabii Üyeler :

İlçe Başkanı, İlçe yönetim kurulu üyeleri, İlçe belediye başkanı ve ilçeye bağlı diğer belediyelerin başkanlarından ibarettir.

Merkez ilçelerde Büyükşehir Belediye başkanları dışındaki il belediye başkanları ile merkez ilçe çevresindeki belediyelerin başkanları da merkez ilçe kongresinin tabii üyeleridir.

3 — Onur Üyeleri :

Parti üyeliği devam eden eski ilçe başkanları, o ilçe çevresinde belediye başkanlığı yapmış olan

partililer ile ilçenin bağılı bulunduğu ilin partili eski ve yeni milletvekilleri, o ilçenin partili il genel meclisi üyeleri ilçe kongresinin onur üyeleridir. Bunlar kongrede söz alabilir fakat oy kullanamazlar.

Delege Listesi — Seçim Kuruluna Bildirme Zorunluluğu :

MADDE 18 — İlçe Başkanlığı köy ve mahalle toplantılarından sonra kongre için seçilen delegelerin listesini iki nüsha hazırlayarak kongreden en az onbeş gün önce o yerin ilçe seçim kurulu başkanına (ilçede birden fazla ilçe seçim kurulu bulunması halinde birinci ilçe seçim kurulu başkanına) verir.

Kesinleştikten sonra ilçe seçim kurulu başkanı tarafından onaylanarak ilçe başkanlığına iade olunan delege listesi, ilçe kongresinin yoklama cetvelini teşkil eder.

İlçe Kongresinin İlânı :

MADDE 19 — İlçe Kongresi kongre gününden en az onbeş gün evvel alışılmış ilân araçları ile halka duyurulur. İlânda kongrenin yer, gün, saat ve gündemi belirtilir.

İlk toplantıda salt çoğunluk bulunamazsa toplantı aynı gün uygun bir saate ertelenir.

İkinci toplantıda hazır olan delege ile iktifa olunur.

Yapılan ilânda çoğunluk sağlanamadığı takdirde 2 nci toplantının yukarıdaki esasa göre nerede, ne zaman ve hangi saatte yapılacağı da belirtilir.

İl Kongresi İçin Seçilecek Delege Sayısı :

MADDE 20 — İlçe kongresinde il kongresi için seçilecek delege sayısı partinin o ilçe seçim çevresinde, son milletvekili genel seçimlerinde aldığı oya göre aşağıdaki şekilde hesaplanır.

600 sayısı, il seçim çevresinde son milletvekili genel seçimlerinde partinin aldığı oy sayısı toplamına bölünür.

Elde edilen katsayı, ilçe seçim çevresinde son milletvekili genel seçimlerinde partinin aldığı oy sayısı ile çarpılır.

Ortaya çıkan rakam, o ilçe kongresinde, il kongresi için seçilecek delege sayısını gösterir.

İlçenin genel seçimlerden sonra kurulması, kaldırılması, bölünmesi, birleştirilmesi veya sair sebeplerle ilçede partinin aldığı oy miktarının resmen tesbit edilememesi halinde delege miktarının tesbitine teşkilât işlerinden sorumlu genel başkan yardımcısı yetkilidir.

İlçe Yönetim Kurulu :

MADDE 21 — İlçe yönetim kurulu, ilçe kongresi tarafından gizli oyla seçilen 9 asıl, 9 yedek üyeden teşekkül eder. Belirtilen sayıda yedek üye bulunmaması halinde mevcutla iktifa olunur.

Haklarında geçici çıkarma cezası verilmiş olup henüz süresini doldurmamış bulunanlar ilçe yönetim kuruluna seçilemez ve herhangi bir şekilde kurulda görev alamazlar.

İl Kongresinin Delegeleri :

MADDE 22 — İl Kongresi seçilmiş delegeler ile tabii üyelere teşekkül eder. Seçilmiş delegelerin sayısı 600'den fazla olmaz.

1 — Seçilmiş Delegeler :

İlçe kongrelerinde, tüzüğün 20. maddesine göre seçilen delegelerdir.

2 — Tabii Üyeler Şunlardır :

- a) İl'in partili milletvekilleri,
- b) İl başkanı,
- c) İl yönetim kurulu üyeleri,
- d) İl disiplin kurulu başkanı

e) İl disiplin kurulu üyeleri,

f) Büyükşehir belediye başkanları.

Geçici yönetim kurulu başkan ve üyeleri de kongreye katılma hakkına sahiptirler. Ancak, geçici il yönetim kurulu başkan ve üyelerinden delege sıfatı olmayanların, kongrede oy kullanma hakları yoktur.

3 — Onur Üyeleri :

Parti üyeliği devam eden eski il ve disiplin kurulu başkanları, büyükşehir belediye başkanlığı yapmış olan partililer, ilin partili eski milletvekilleri, il kongresinin onur üyeleridir. Bunlar kongrede söz alabilir fakat oy kullanamazlar.

Delege Listesi - Seçim Kuruluna Bildirme Zorunluluğu :

MADDE 23 — İl başkanlığı, ilçe kongrelerinde il kongresi için seçilen delegelerin listesini iki nüsha hazırlayarak, kongreden en az onbeş gün önce; Yüksek Seçim Kurulu'nun il kongresi için önceden belirteceği seçim kurulu başkanına verir.

Kesinleştikten sonra seçim kurulu başkanı tarafından onaylanarak il başkanlığına iade olunan de-

lege listesi, il kongresinin yoklama cetvelini teşkil eder.

İl Kongresinin İlânı :

MADDE 24 — İl kongresi, kongre gününden en az onbeş gün önce alışılmış ilân araçları ile yer, gün, saat ve gündemi belirtilmek suretiyle duyurulur.

İlânda çoğunluk sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantının aynı gün hangi saatte yapılacağı da belirtilir. İkinci toplantıda çoğunluk aranmaz.

İl başkanlığı delegelerin bilgilerini temin için uygun göreceği yazılı ve sözlü haberleşme tedbirlerini almakla görevlidir.

Büyük Kongre İçin Seçilecek Delege Sayısı :

MADDE 25 — Her il kongresinde, o il büyük kongrede temsil etmek üzere seçilecek delege toplamı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının iki ağından fazla olmamak kaydıyla aşağıdaki şekilde hesaplanır.

T.B.M.M. üye tam sayısının iki katı, kongrelerin başlamasına Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nca karar verildiği tarihten önceki son genel milletvekili seçimi sonunda T.B.M.M.'de bulunan veya bu ta-

rihten sonra seçilmiş partili milletvekili toplamına bölünür. (T.B.M.M.'de üyesi olmayan iller için en az bir üye varmış gibi işlem yapılır.) Elde edilen kat-sayı o ilin karar tarihindeki milletvekili sayısı ile çarpılır; çıkan rakam ilin delege sayısını gösterir.

Olağan il kongresinde, büyük kongre için kaç delege seçileceği kongrelerin başlamasına karar ve-rildiği tarihte Teşkilât Başkanlığınca hesap edilerek Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun onayından son-ra il başkanlıklarına bildirilir.

İl Yönetim Kurulu :

MADDE 26 — İl yönetim kurulları, il kongrele-ri tarafından seçilmek kaydıyla Büyük Şehir statü-sündeki illerde 25 asıl 25 yedek; diğer illerde 15 asıl 15 yedek üyeden teşekkül eder.

Belirtilen sayıda yedek üye bulunmaması halin-de mevcutla iktifa olunur.

Haklarında geçici çıkarma cezası verilmiş olup henüz ceza süresini doldurmamış bulunanlar, il yö-netim kuruluna seçilemez ve herhangi bir şekilde kurulda görev alamazlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İLÇE VE İL KONGRELERİ HAKKINDA MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Kongre Dönemi ve Delegeler :

MADDE 27 — İlçe ve il kongrelerinin toplantı dönemi, bir üst kademe kongresinin yapılmasına engel olmuyacak şekilde Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tesbit olunur. Bu süre üç yıldan fazla olmaz.

İlçe ve il kongrelerinde, üst kademe kongresi için mürettep adet kadar asıl, bu miktarın yarısı kadar yedek delege seçimi yapılır.

İlçe ve il kongre delegelerinin görev süreleri, kendilerini seçen kongrelerin müteakip olağan toplantılarına kadar devam eder.

Kongre Gündeminin Düzenlenmesi :

MADDE 28 — İl kongresinin gündemi il yönetim kurulu, ilçe kongresinin gündemi ilçe yönetim kurulu tarafından düzenlenir. Kongrede hazır olan delegelerin çoğunluğunun kararı ile gündem mad-

delerinin sırası değıştirilebilir veya gündeme yeni maddeler ilâve edilebilir. Ancak bu konudaki tekliflerin; hazır olan delegelerin en az yirmide biri tarafından yazılı olarak yapılması gerekir.

Üst kademelerin yazılı olarak bildirdiğı konular alt kademelerde kongre gündemine konulur.

Kongre Başkanlık Divanı :

MADDE 29 — Kongreyi başkanlık divanı yönetir. Kongre açıldıktan sonra bir başkan, bir ikinci başkan ve yeteri kadar kâtip üyeden teşekkül eden başkanlık divanı seçilir.

Kongre başkanı gizli oyla seçilir. Aday tek ise bu seçim işari oyla yapılır. İkinci başkan ve kâtipler işari oyla seçilirler.

Divan, gerekli kararları üyelerin salt çoğunluğu ile alır. Oylarda eşitlik halinde başkanın bulunduğu tarafın görüşü kabul olunur.

Kongre Başkanının Görev ve Yetkileri :

MADDE 30 — Kongre başkanı, toplantı düzenini sağlamak ve tutanağın yazılmasını kontrol etmekle görevlidir. Kongrenin kanun ve tüzük hükümleri çerçevesinde tamamlanması için kongre başkanı lüzum gördüğü biçümle tedbirleri alabilir.

Kongre düzenini bozanları, söz hakkının kullanılmasına engel olanları, kışkırtıcılık yapanları, ika-za rağmen konu dışında konuşanları, gerekiyorsa di-
van kararı ile kongre dışına çıkarmak başkanın yet-
kileri içerisinde. (Dışarı çıkarılanların seçimlerde
oy hakları saklıdır). Bu konularda alınacak kararlar
kesindir.

Kongrelerin Görev ve Yetkileri :

MADDE 31 — Kongrelerde hertürlü yurt sorunla-
rı, mahalli ve genel kamu hizmetleri hakkında görüş-
meler yapılır ve kararlar alınır.

Kongreler, adını taşıdıkları yönetim kurullarının
üst karar ve denetim organlarıdır.

Bu nedenle her kongre :

a) Kendi kademesi yönetim kurulunun bütün
çalışmalarını tetkik ve müzakere eder. Gelecek hiz-
met dönemi için seçilecek yeni yönetim kurulunca
yapılması gereken işler hakkında gerekli gördüğü
direktifleri verir, kararları alır.

b) Delegelerin tekliflerini inceler, yetkisi için-
de olanları karara bağlar, olmayanları yönetim kuru-
lu aracılığı ile bir üst kademeye gönderir.

c) Yönetim kurulunun çalışma raporunu, he-
sap durumunu inceler, kabul veya reddeder.

d) Gelecek çalışma dönemine ait ve yönetim kurulunca hazırlanmış bütçeyi olduğu gibi veya değiştirerek kabul eder.

e) İLÇE KONGRESİ, İlçe başkanını, ilçe yönetim kurulu asıl ve yedek üyeleri ile, il kongresine gidecek delegeleri yargı gözetimi altında gizli oy ve açık tasnif esasına göre seçer.

f) İL KONGRESİ, il başkanını, il yönetim kurulu asıl ve yedek üyelerini, il disiplin kurulu asıl ve yedek üyelerini ve Büyük Kongreye gidecek delegeleri, yargı gözetimi altında gizli oy ve açık tasnif esasına göre seçer.

Kongrelerde Uygulanacak Kurallar :

MADDE 32 — a) Kongrede ilk önce yönetim kurulunun faaliyet ve hesap raporu okunur. Faaliyet raporu ve yönetim kurulunun hesap durumu hakkında görüşme yapıp karar verilmeden seçimlere geçilemez. Aksi halde yapılan işlemler geçersiz sayılır.

b) Kongre isterse yönetim kurulunun kesin hesap raporunu ve hesap durumunu, seçeceği hesapları inceleme komisyonuna verir. Komisyon derhal toplanır, en kısa zamanda raporunu hazırlar ve Başkanlık Divanına teslim eder.

c) Kongrelerde söz hakkı, Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri ile partili milletvekilleri, üst kademe temsilcileri ve delegelerin-

dir. Başkanlık Divanının teklifi ve kongrenin kabulü ile diğer kişilere de söz verilebilir.

Çalışma raporuna muhalefet şerhi vermiş olan kurul üyesine rapor lehinde söz verilemez.

d) Kongrelerde yönetim kurullarının ibrası için yapılan oylamalara, o kademenin başkan ve üyeleri katılamazlar.

e) Kongre tutanakları, kongre başkanlık divanınca imzalanır. İlçe Kongresinde üç il kongresinde iki nüsha olarak düzenlenen bu tutanaklardan biri kendi yönetim kuruluna, diğeri üst kademe yönetim kuruluna ve Genel Başkanlığa, kongre başkanlık divanı tarafından en kısa zamanda taahhütlü mektupla gönderilir veya imza mukabilinde teslim edilir.

Seçimlerin Yapılması :

MADDE 33 — İl ve ilçe organları seçimleri ile üst kongre delegelerinin seçimleri, yargı gözetimi altında gizli oy ve açık tasnif esasına göre aşağıdaki şekilde yapılır.

Seçim yapılacak il ve ilçe kongrelerinin delegelerini belirleyen listeler, tüzüğün 18 ve 23 ncü maddeleri uyarınca ilgili ilçe seçim kurulu başkanlıklarına verilir ve kongrenin yeri, günü, saati ile; çoğun-

luk sağlanamadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar bildirilir.

Seçim kurulu başkanı, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattırdıktan sonra kongreye katılacakları belirleyen listeleri tasdik ve iade eder.

Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar, kongrenin toplantı tarihinden yedi gün önce kongresi yapılacak olan kadememin bulunduğu binada asılmak suretiyle ilân edilir. İlân süresi üç gündür.

İlân süresi içinde, listeye yapılacak itirazlar hakim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır. Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar, hakim tarafından onaylanarak kongresi yapılan teşkilâta gönderilir.

Seçim kurulu başkanı, bir başkan ile iki üyeden oluşan yeteri kadar seçim sandık kurulu oluşturur. Sandık kurulu başkanı ile bir üyesi memurlar, diğer üyesi de aday olmayan üyeler arasından seçilir. Ayrıca her sandık için aynı şekilde üçer yedek üye de belirlenir. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda, kurula memur üye başkanlık eder.

Seçim sandık kurulu, kanunun ve parti tüzüğü'nün öngördüğü esaslara göre seçimlerin yürütülme-

si, yönetimi ve oyların tasnifiyle görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

Seçilme yeterliğine sahip her partili kongre seçimlerinde adaylığını koyabilir veya aday gösterebilir.

Başkanlık Divanı ferdi veya toplu aday listelerini ayrı ayrı okumak suretiyle kongre genel kurulunun bilgisine sunduktan sonra, delegelere açık bir şekilde askı yoluyla da kongre salonunda ilân eder.

Kongre seçmeni, birden fazla toplu liste varsa bunlardan birini oy pusulası olarak kullanmakta serbesttir. Bir zarftan, birden fazla toplu farklı liste çıkması halinde bunların hiç biri dikkate alınmaz.

El yazısı ile hazırlanan oy pusulaları ile basılı liste veya oy pusulalarında silinti ve el yazısıyla yapılacak değişiklikler geçerlidir. Şu kadar ki; mürettep sayıdan fazla aday ismi yazılı pusulalarda son isimler silinir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar hakim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

İl Başkanı ve İlçe Başkanlarının Yeniden :

Seçilmelerine Ait Kısıtlayıcı Hükümler :

MADDE 34 — İl ve ilçe başkanı en çok üç yıl için seçilir. Aynı kişi, ara vermeksizin beş defadan fazla seçilemez; yeniden seçilebilmesi için aradan dört yıllık bir sürenin geçmesi zorunludur.

Şikâyet ve İtirazlar :

MADDE 35 — Köy ve mahalle toplantıları ile kongreler hakkındaki şikâyet ve itirazlar, aşağıdaki usullere tabidir.

a) Köy ve mahalle toplantıları hakkındaki şikâyet ve itirazlar o köy ve mahallede partiye kayıtlı üyelerin beşte biri tarafından toplantıdan sonraki üç gün içinde il yönetim kuruluna yapılır.

İl yönetim kurulu şikâyet konusu olan toplantıya ait dosyayı göndermesini ve görüşünü bildirmesini ilçe yönetim kurulundan ister. İlçe yönetim kurulu iki gün içinde bu isteği yerine getirir. İl yönetim kurulu, dosyanın gelişini kovalayan iki gün içinde şikâyet ve itirazı kesin olarak karara bağlar.

İlçe yönetim kurulu görüşünü bildirmez ve dosyayı göndermezse il yönetim kurulu beklemeeksizin karar verir.

b) İlçe kongresine, seçim işlem ve sonuçları dışındaki sebeplerle ileri sürülecek şikâyet ve itirazlar, kongreye katılan delegelerin beşte biri tarafından, kongreden sonraki üç gün içinde il yönetim kuruluna yapılır. İl yönetim kurulu, şikâyet konusu kongreye ait dosyayı celbeder ve iki gün içinde karara bağlar. Taraflar il yönetim kurulunun bu kararına karşı tebliğ veya ilândan başlayarak üç gün içinde Genel Başkanlığa itiraz edebilirler. Genel Başkanlığın kararı kesindir.

c) SEÇİMLER DIŞINDAKİ İl Kongresine dair şikâyet ve itirazlar, il kongresine katılan delegelerin beşte biri tarafından kongreden sonraki üç gün içinde Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna yapılır. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, yedi gün içinde itirazı kesin karara bağlar.

Bir ilçenin köy ve mahallelerinin tamamında veya bir kısmında toplantı yapılmadan yapılmış gibi gösterildiğini, ilçe veya il kongresi yapılmadan yapılmış gibi gösterildiğini Merkez Karar ve Yönetim Kurulu haber alırsa, bu toplantı ve kongreleri geçersiz sayarak yeniden yapılmasını ister.

Yukarıdaki süreler içinde görevlerini yapmayanlar, ilgili evrak ve tutanakları kasıtlı olarak yok edenler ve işlemin gecikmesine sebep olanlar hakkında disiplin hükümleri uygulanır.

—————«0»—————

ALTINCI BÖLÜM

İLÇE VE YÖNETİM KURULLARI HAKKINDA MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Müteşebbis Yönetim Kurulları :

MADDE 36 — Be'de teşkilâtı ile ilçe ve il kademelerinin ilk kuruluşlarında, yetkili genel merkez organları tarafından müteşebbis yönetim kurulları teşkil olunur.

Müteşebbis yönetim kurulları kendi kademelelerinin toplantı ve kongrelerine kadar, seçilmiş yöneticilerin hak ve yetkilerine sahip olarak görev ifa ederler.

Yönetim Kurullarında Görev Bölümü :

MADDE 37 — Yönetim kurulları ilk toplantılarında kendi aralarından bir ikinci başkan, bir sekreter ve bir muhasip seçmek suretiyle görev bölümü yaparlar. Bu seçimde toplantıya katılmış olanların salt çoğunluğunun oyunu almak yeterlidir. Nüfusu son sayıma göre 1.400.000'i aşan illerde iki, büyük

şehir statüsündeki illerde dört başkan yardımcısı (ikinci başkan) seçilir.

BAŞKAN; Kadememesinin çevresi içinde partiyi temsil eder. Başkanlığına bağlı teşkilâtı denetler. Hesap işlerine ait belgeleri muhasip üye ile birlikte imzalar.

İKİNCİ BAŞKAN; Başkanın yardımcısıdır. Kendisine vereceği işlere bakar. Bulunmadığı zaman kendisine hangi yardımcısının vekâlet edeceğini İl Başkanı belirler.

SEKRETER ÜYE; Kanun, tüzük ve yönetmelikler uyarınca gerekli defterleri tutar. Yönetim kurulu tutanaklarını düzenler, karar defterini yazar ve imza ettirir. Dosyaları ve her türlü kâğıtları başkanla birlikte saklar. Başkan ve ikinci başkan bulunmadığı zaman Partiyi temsil yetkisi sekreter üyenindir.

MUHASP ÜYE; Yönetim kurulunun hesap işlerine bakar. Kanun, tüzük ve yönetmelikler uyarınca muhasebe defterlerini tutar. Harcamaların kurul kararına uygun olmasından başkanla birlikte sorumludur. Aidatları tahsil eder ve bunun için gerekli tedbirleri alır. Gelir bulmak imkânlarını kurula teklif eder. Kongreye sunulacak kesin hesap raporunu ve bütçe tasarısını hazırlar.

Kademeye ait çeşitli işler, yönetim kurulu kararı ile, üyeler arasında bölüşülür. Görevliler, verilen

görevlerin yerine getirilmesinden birinci derecede sorumludurlar.

İkinci başkan, sekreter ve muhasip üyelerden biri veya birkaçı seçildikleri usulle değiştirilebilirler. Ancak bunun için yönetim kurulu mürettepat üye sayısının üçte birinin teklifi şarttır. İlk iki değışiklik salt çoğunluk ile, daha sonraki değışiklikler üçte iki ekseriyetle gerçekleşir.

Kurul Toplantıları - İstifa Etmiş Sayılacak Üyeler :

MADDE 38 — İl ve ilçe yönetim kurulları enaz ayda iki defa üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve bu tüzükde aksine hüküm yoksa, mevcudun çoğunluğu ile karar verir. Başkan nisaba dahildir.

Toplantılar münhasıran il veya ilçe merkezi binasında yapılır. Kararlar mevcut üye tarafından imzalanarak saklanır. Katılmayan üyeler karar defterinde gösterilir.

Birbirini takip eden üç toplantıya katılmayan üye istifa etmiş sayılır. Ancak bu hükmün uygulanabilmesi için her toplantının gün ve saatinin, alındı belgesi mukabilinde tebliğ edilmiş olması şarttır. Hakkında (istifa etmiş) kararı verilen üyenin bir üst

kurula itiraz hakkı vardır. İtiraz üzerine verilen karar kesindir.

Kongrelerin başlangıç tarihinden bitimine kadarki dönemde bu fıkranın uygulanması için Teşkilât Başkanlığının onayının alınması gerekir.

Herhangi bir sebeple üyeliğin boşalması halinde aldıkları oy sırasına göre yedek üyeler çağırılır.

İlçe ve İl Yönetim Kurullarının Görev ve Yetkileri :

MADDE 39 — Yönetim kurullarının görev ve yetkileri şunlardır :

a) Her kademedeki kongreleri, toplantı tarihinden en az yedi gün önce mahallin en büyük mülki âmirine bildirmek,

b) Kademe kongrelerinin delege listelerini, 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununun 21 nci maddesinde öngörüldüğü şekilde ismen hazırlayıp kongre başkanlık divanına vermek,

c) 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununun 33 ncü maddesinde öngörüldüğü şekilde kongreler hariç olmak üzere, her kademedede, yönetim kurulu başkanlığına, yönetim kurulu asıl ve yedek üyeliklerine, disiplin kurulu başkanlığı ile asıl ve yedek üyeliklerine seçilenlerin, parti tüzüğünde belirtilen bir göre-

ve getirilenlerin adlarını, soyadlarını, doğum yer ve tarihlerini, meslek veya sanatlarını, ikametgâhlarını; o mahallin en büyük mülki âmirliğine seçim veya atanmadan başlayarak onbeş gün içinde yazı ile bildirmek,

d) Parti prensip ve programını kanuni haklardan faydalanarak yaymak. Halkın partiye karşı sevgisini ve ilgisini artırmak,

e) Kanun ve tüzük hükümlerini, yönetmelik gereklerini, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararlarını, üst kademelerin vereceği talimatı ve kademesi kongresinin kararlarını yerine getirmek. Kendisine bağlı teşkilâtı denetlemek; kademelerin çalışmalarını düzenlemek,

f) Memleket işleriyle ilgilenmek. Seçimlerde parti adaylarını kazandırmak için çalışmak,

g) Kendi kongrelerinde görüşülecek işleri hazırlamak. Çalışma ve kesin hesap raporu ile gelecek dönem bütçe tasarısını kongreye sunmak.

h) Partililer arasındaki geçimsizliği önlemek ve ara bulmak,

i) Partiyi kuvvetlendirmek ve genişletmek, bu konuda gerekli gördüğü düşünceleri üst kademeye bildirmek, parti gelirinin en elverişli bir şekilde top-

lanması ve yeni gelir kaynakları bulunması için tedbirler almak,

j) Kendi görevlerine ait işler için partililerin yardımından faydalanmak, komisyonlar kurmak, görüş ve düşüncelerini almak üzere karma toplantılar yapmak,

k) Acele bir neden olmadıkça bir üst kademe-den yukarı kademe ile yazışmaya girmeyerek sırayı gözetmek suretiyle, alt ve üst kademe ile nezaket ve saygı dairesinde sözlü ve yazılı ilişkilerde bulunmak ve hizmet beraberliğini devam ettirmek.

Yönetim kurulları kendi çevrelerindeki bütün siyasi çalışmalarla yakından ilgilenerek, çevrenin toplumsal, ekonomik, sağlık, bayındırlık ve diğer işleri hakkında, belediyeler ve il genel meclislerindeki partilileri aydınlatmak; bunların çalışma yönlerini göstermek, seçimlerde yapılması gereken işleri çevrenin özelliklerine göre düzenlemek ve yürütmekle görevlidirler.

Yönetim ve Disiplin Kurulu Başkan ve Üyeliklerinin Kendiliğinden Boşalması :

MADDE 40 — İlçe veya il yönetim kurulu ile disiplin kurulu asıl ve yedek üyelerinin her ne sebeple olursa olsun toptan çekilmeleri halinde boşalan kurullar yerine Merkez Karar ve Yönetim Kuru-

lunca yenileri teşkil olunur. Bu kurullar, kongrece seçilmiş yönetim ve disiplin kurullarının hak ve yetkilerini haizdirler.

İl veya ilçe yönetim kurullarının üye sayısı, yedeklerin de getirilmesinden sonra yarıdan aşağıya düşerse, kurul boşalmış sayılır. Bu durumda Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından yeni il veya ilçe yönetim kurulu teşkil olunur.

Bu suretle teşekkül eden kurullar, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca, ilgili kademelerin kongresinin olağanüstü toplanmasına karar verilmedikçe, normal kademe kongresine kadar göreve devam ederler.

İşten el çektirme dışında bir sebeple başkanlığın boşalması halinde, ilgili kurul yedekleriyle tam sayıya, bu mümkün olmadığı takdirde karar yeter sayısına tamamlandıktan sonra, kendi arasından bir başkan seçer.

İşten El Çektirme :

MADDE 41 — Kademelerde görev alanların hizmetten uzaklaştırılması aşağıdaki hallerde olur.

A) Siyasi Partiler Kanunu ve tüzük hükümleri uyarınca tutulması gerekli defter ve kayıtların, usulüne uygun olarak tutulmaması veya tutulan defter

ve kayıtlar üzerinde kasıtlı olarak değişiklik yapılması yahut muhafaza edilmemesi; kanun, tüzük ve muhasebe yönetmeliğinde öngörülen muhasebe ile ilgili belgelerin süresi içinde Genel Merekze gönderilmemesi,

B) Organlarda görev alanların kimliklerinin mahallin en büyük mülkiye âmirliğine yazı ile bildirilmemesi,

C) Memleket ve parti çıkarlarını açıkca ve ağır şekilde zedeleyici davranışlarda bulunulması,

D) Tüzüğün 74. maddesinin 4 numaralı bendinde yazılı suçlardan birinin, yönetim kurulu üyesi sıfatıyla işlenilmesi,

E) Etkili bir hizmet ahenginin kurulamamış olması,

Gibi hallerde, ilgililerin kanuni sorumlulukları saklı kalmak şartıyla, ilçe ve il başkanı ile yönetim kurullarına, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca kısmen veya tamamen, aşağıdaki şekilde işten el çektirilebilir.

a) İşten el çektirmeyi gerektiren bir durumu tesbit eden il yönetim kurulu, gerekçeli bir rapor ile Merkez Karar ve Yönetim Kurulundan, ilçe başkanının işten el çektirilmesini ve ilçe yönetim kurulunun feshini isteyebilir. Merkez Karar ve Yönetim

Kurulu inceleme yaptırdıktan sonra veya teftiş sırasında parti müfettişinin göstereceği lüzum üzerine, verilecek bir karar ile İlçe başkanı ve üyelerine kısmen veya tamamen işten el çektirebilir ve yeni geçici kurulu kurar veya eksiklikleri tamamlar. Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun kararı kesindir.

b) Merkez Karar ve Yönetim Kurulu re'sen veya parti müfettişinin göstereceği lüzum üzerine, il başkanı ve yönetim kurullarına kısmen veya tamamen işten el çektirebilir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun kararı kesindir.

c) İlçe ve il yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleri ile birlikte toptan işten el çektirmeleri halinde Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, işten el çektirme kararı ile birlikte geçici kurulu kurar ve tebliğ eder.

Kısmen işten el çektirme halinde il veya ilçe yönetim kurulu yedek üyelerle tamamlanır.

d) İşten el çektirme kararı, Siyasi Partiler Kanununun (101) maddesinin (d - 1) bendinde gösterilen haller dışında yetkili kurulların üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ve gizli oyla alınır.

Geçici Yönetim Kurulları :

MADDE 42 — Geçici kurullar, ilçe ve il yönetim kurullarının yetkili organlarca işten el çektirme-

leri halinde teşkil olunan kurullardır. İşten el çektirme kararının ilçe yönetim kurullarına tebliğinden itibaren 30 gün içinde ilçe; il yönetim kuruluna tebliğinden itibaren 45 gün içinde il kongresi toplanarak yeni daimi kurulu seçer. Bu süre içinde ilçe veya il kongresi için yeni delege seçilmiş değilse, eski delegelerle toplanır.

Bu suretle seçilen ilçe ve il yönetim kurullarının görev süresi, normal kademe kongrelerine kadar devam eder.

İşten el çektirme kararının verilmesi sırasında veya bundan sonra normal kademe kongrelerine başlamış ise, geçici yönetim kurullarının yapacakları bu kongreler normal kademe kongrelerinin gündemine uygun olarak toplanır.

Yasak Durumlar :

MADDE 43 — Yönetim kurulları ve başkanları;

a) Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun izni almadan kendi görevlerini aşan parti genel politikası hakkında demeç veremezler. Kendi kademelerine paralel resmi makamlardan yukarı makamlarla yazışma yapamazlar. Zorunlu hallerde bir üst kademenin yönetim kuruluna bildirerek onun aracılığı ile takipte bulunurlar.

b) Bağlı bulundukları üst kademe ile ilgilerini kesmeye karar veremezler. Dinletemedikleri şikâyet

ve istekleri varsa, o kademeye bilgi vermek suretiyle bir üst kademeye başvururlar.

Bağdaşmayan Görevler :

MADDE 44 — İlçe ve il başkanları ile bu kademelerin yönetim kurullarında üye olanlar diğer bir ilçe yönetim kurulu başkan veya üyesi olamazlar.

İlçe ve il yönetim kurulu başkan ve üyeliği; milletvekilliği, disiplin kurulu başkan ve üyeliği, hangi kademede olursa olsun o ilçe ve il çevresindeki başka bir kurul başkan ve üyeliği ile birleşemez.

Ana, baba, karı, koca, kandaş ve bu derecedeki sıhrî hısımlar; aynı disiplin kurulunda birlikte görev alamazlar.

Bir disiplin kurulunda üye olan kimse, diğer bir disiplin kurulunda görev alamaz.

Disiplin kurullarının başkan ve üyeleri, kongre delegeliği ve TBMM. parti grup üyeliği hariç, partinin diğer organ, kurul ve görevlerinde bulunamazlar. Partiye bir hizmet bağıyla bağlı olamaz ve partiden herhangi bir surette gelir sağlayamazlar.

Belediye başkanları ile belediye ve il genel meclisi üyeleri, partinin her kademe kongresi için delege olabilirler. Ancak belediye başkanlarının par-

ti yönetim kurulu başkan ve üyeliklerinde görev almaları mümkün değildir.

Partinin Merkez Karar ve Yönetim Kurulunda üye olanlar, TBMM. Parti Grup Yönetim Kurulunda görev alamazlar.

Aynı kurulda görev alması caiz olmayanlar seçilmiş bulundukları takdirde, en çok oy almış olanın üyelik sıfatı devam eder. Oyların eşitliği halinde kur'a çekilir.

Kongresini Yapmayan Kademenin Durumu :

MADDE 45 — Her ne sebeple olursa olsun, kendi kademesinin kongresini yapmamış olan ilçe ve il teşkilâtı, üst kademe kongresine katılamaz.

—————«0»—————

YEDİNCİ BÖLÜM

MERKEZ TEŞKİLATI

1. Büyük Kongre

Büyük Kongrenin Zamanı ve İlânı :

MADDE 46 — Büyük Kongre en az iki, en çok üç yılda bir Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun belirteceği tarihte toplanır.

Büyük Kongrenin yeri, günü, saati ve gündemi en az bir ay önce, en az bir gazetede ilân edilir; aynı süre içinde il başkanlıklarına yazı ile duyurulur ve en az yedi gün önce mahallin en büyük mülkî amirliğine bildirilir.

Olağanüstü toplantılar için ilân süresi onbeş gündür.

Büyük Kongrenin ilk günü çoğunluk sağlanamadığı takdirde toplantı ertesi güne bırakılır. Bu husus Büyük Kongre ilânında ayrıca tasrih olunur ve ikinci gün toplantısının yeri ile saati da belirtilir.

Büyük Kongrenin Kuruluşu (Delegeler ve Tabii Üyeler) :

MADDE 47 — Büyük Kongre seçilmiş delegelerle tabii üyelerden teşekkül eder.

1 — Seçilmiş Delegeler :

Tüzüğün 25. maddesi uyarınca her il kongresinde. Büyük Kongre için seçilen delegelerdir.

2 — Tabii Üyeler Şunlardır :

- a) Parti Genel Başkanı,
- b) Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Üyeleri,
- c) Partili Bakanlar Kurulu Üyeleri,
- d) T.B.M.M.'nin Partili Üyeleri,
- e) Parti üyeliği devam eden Kurucular Kurulu üyeleri.

Büyük Kongrenin tabii üyelerinin ayrıca il kongrelerinde delege olarak seçilmesi caiz değildir.

Büyük Kongre delegelerinin bu sıfatları, kendilerini seçen kongrenin gelecek olağan toplantısına kadar devam eder.

3 — Onur Üyeleri :

Parti üyeliği devam etmek kaydıyla,

Genel Başkanlık,

Başbakanlık,

Bakanlık,

T.B.M.M. Başkanlığı,

M.K.Y.K. Üyeliği,

Yapmış olan partililer, Büyük Kongrenin onur üyeleridir. Bunlar kongrede söz alabilir fakat oy kullanamazlar.

Büyük Kongrenin Açılışı - Toplantı ve Karar Nisabı :

MADDE 48 — Büyük Kongre yoklama yapıldıktan sonra yeter sayı varsa Parti Genel Başkanı tarafından açılır.

Toplantı yeter sayısı Büyük Kongre üye tam sayısının salt çoğunluğudur. İlk çağrı üzerine yapılan toplantıda; toplantı yeter sayısı bulunamıyorsa, ikinci çağrı üzerine yapılacak toplantıda hazır bulunanlarla iktifa olunur.

Büyük Kongre'nin karar yeter sayısı bu tüzükte aksine hüküm yoksa hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğudur.

Kongre Divanı :

MADDE 49 — Büyük Kongre'de gündeme geçilmeden önce bir başkan, yeteri kadar ikinci başkan ve kâtip seçilerek kongre divanı teşkil edilir.

Büyük Kongre Başkanı gizli oyla seçilir. Aday tek ise bu seçim işari oyla yapılır. İkinci Başkan ve kâtipler işari oy ile seçilirler.

Kongre Divanı; müzakereleri idare etmek, toplantı düzenini sağlamak, tutanağı düzenlemek, sayım ve dökümü denetlemek ve tasnif sırasında veya sonradan vaki itirazları inceleyip karara bağlamakla görevlidir.

Büyük Kongrenin Gündemi :

MADDE 50 — Büyük Kongrenin gündemi Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca düzenlenir. Kongre, gündemine ve çalışma usulüne hâkimdir.

Büyük Kongrenin olağanüstü toplantısının gündemi, çağırıcı yapan organ tarafından hazırlanır.

Açılış Konuşması, Raporun Okunması;

MADDE 51 — Büyük Kongrede, divan teşkilinden sonra açılış konuşması için, Parti Genel Başkanı na söz verilir. Bundan sonra Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun faaliyet ve hesap raporu Genel Başkan veya Genel Başkanlık Divanı üyelerinden biri tarafından okunur.

Komisyonlar :

MADDE 52 — Büyük Kongrede divanın çalışmalarına yardımcı olmak üzere, işin mahiyetine ve kongrede beliren temayüle göre komisyonlar teşkil olunur. Divan Başkanı, açış konuşmasından sonra; kurulması öngörülen komisyonlar için, genel kuruldan, delegelerin meslek ve ihtisas durumları gözönünde tutulmak suretiyle aday gösterilmesini talep eder. Her komisyon için yedi üye olmak kaydıyla teklif olunacak adaylar, işari oy ile genel kurulun onayına sunulur.

Komisyonların Çalışması :

MADDE 53 — Her komisyon kendine bir başkan, bir ikinci başkan ve kâtip seçer. Bunlar komisyon divanını teşkil ederler.

Divan, gündemi düzenler. Komisyon gündemine hâkimdir.

Komisyonlarda toplantı yeter sayısı, üye tam sayısının salt çoğunluğudur.

Komisyon kendine verilen işlerin mahiyetine göre alt komisyonlar kurabilir. Herhangi bir konunun izah ve savunmasını üyelere birine verebilir.

Komisyon çalışmasına her delege katılabilir ve görüş bildirebilir. Ancak üye olmayanlar oy kullanamaz.

Her komisyon başkanı, divan üyelerinin adlarını ve düzenledikleri raporları, diğer kağıtlarla birlikte Büyük Kongre Divanına verir.

Komisyon raporu Büyük Kongrede görüşülerek oylanır. Kabul edilirse kesinlik kazanır.

Kongre Görüşmeleri :

MADDE 54 — Büyük Kongredeki görüşmeler gündemindeki sıraya göre yapılır. Bu sıranın değiştirilmesi veya bir konunun gündeme alınması kongrenin kararına bağlıdır.

Görüşmeler söz isteği sırasına göre yürütülür. Parti Genel Başkanı ile Merkez Karar ve Yönetim Kurulu adına söz isteyen Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Üyesine, komisyon başkanı ile sözcülerine, konuşmak istediklerinde öncelikle söz verilir.

Parti tüzük ve programında değişiklik yapılmasına ilişkin olan veya parti politikasını ilgilendiren konularda karar alınmasına dair teklifleri karara bağlamak için; bunların Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu veya Büyük Kongre üyelerinin en az yinmide biri tarafından ileri sürülmüş olması gerekir. Kanunlar, parti tüzük ve programı çerçevesinde toplumu ve Devleti ilgilendiren konularla, kamu faaliyetleri konularında karar alınmasına dair teklifleri karara bağlamak için, bu tekliflerin Büyük Kongre'de hazır bulunan üyelerin üçte biri tarafından yapılmış olması şarttır.

Bu teklifler Büyük Kongrece seçilecek bir komisyonda görüldükten sonra komisyon raporu ile birlikte incelenir ve karara bağlanır.

Çalışma raporuna muhalefet şerhi vermemiş olan Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyesine, rapor aleyhinde söz verilmez.

Büyük Kongrenin Görev ve Yetkileri :

MADDE 55 — Büyük Kongre partinin en yüksek karar organı olup görev ve yetkileri şunlardır :

a) Parti Genel Başkanını, Partinin Merkez Karar ve Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyelerini, Merkez Disiplin Kurulu asıl ve yedek üyelerini seçer.

b) Partinin gelir-gider kesin hesabını kabul ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulunu ibra eder veya etmez. Gerekli ahvalde sorumlular hakkında dâva açılmasına karar verir ve bu kararın icrası için Genel Başkanı görevlendirir.

c) Partinin Tüzük ve Programını kabul eder veya değişiklik yapar.

d) Toplum Devleti ve Partiyi ilgilendiren konularla, kamu faaliyetleri ve parti politikası hakkında genel nitelikte olmak şartıyla bağlayıcı veya temenni kararları alır.

e) Her kademedeki parti disiplin kurullarınca verilen disiplin cezalarını Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun teklifi üzerine af edebilir.

f) Kanun veya tüzükle verilen diğer görevleri yerine getirir, karara bağlar ve yetkileri kullanır.

g) Partinin kapanmasına veya başka bir partiyle birleşmesine ve böylece hukuki varlığı sona erecek partinin mallarının tasiye veya intikal şekline karar verir.

Büyük Kongre Seçimleri :

MADDE 56 — Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ile Merkez Disiplin Kurulu üyelerinin seçimleri yargı gözetimi altında, gizli oy ve açık tasnif esasına göre aşağıdaki şekilde yapılır :

Seçim yapılacak Büyük Kongre toplantılarından en az onbeş gün önce kongreye katılacak üyeleri gösteren listeler, Yüksek Seçim Kurulu'nun tayin edeceği seçim kurulu başkanına iki nüsha olarak verilir. Siyasi Partiler Kanunu'nun 21. maddesindeki esaslara göre seçim kurulu başkanınca tasdik edilen listeler kongre toplantı tarihinden yedi gün önce parti genel merkezi binasında asılmak suretiyle ilân edilir. İlân süresi üç gündür. İlân süresince listeye yapılacak itirazlar, ilgili hakime yapılır. Bu suretle ilgili seçim kurulu tarafından kesinleştirilen

ve mühürlenerek Partiye gönderilen listeye hiçbir surette itiraz edilemez.

Büyük Kongrede yapılacak seçimlerde aday olanların listeleri, organlara göre ayrı ayrı olmak üzere, bu Tüzükte gösterilen usullere göre düzenlenerek mühürlenmek üzere ilgili ilçe seçim kurulu başkanına verilir.

Seçim Kurulu Başkanlığı'nca görevlendirilecek «Büyük Kongre Seçim Sandık Kurulu» seçim ve tasnif bitinceye kadar seçimlere nezaret eder. Seçim Sandık Kurulu'na yardımcı olunması ve oyların sayılması için, aday olmayanlar arasından ayrı ayrı illerden olmak şartıyla her organ seçimi için üçer kişilik tasnif komisyonu kurulur.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu seçimleri aadaki şekilde gerçekleştirilir :

60 ıncı Madde'nin (b) bendinde gösterilen Merkez Karar ve Yönetim Kurulu asıl ve yedek yeleri toplamıyla sınırlı olarak teklif edilen aday liste veya listeleri Kongre başkanlık divanınca yeteri kadar düzenlenir ve mühürlenmek üzere ilçe seçim kurulu başkanına verilir.

Oylar, oy verme sırasında sandık kurulu başkanını tarafından verilen, adayları gösterir ve seçim kurulu başkanınca mhrlenmi listedeki isimlerin karısının işaretlenmesi suretiyle kullanılır.

Seçilecek organı oluşturan asıl üye sayısından fazla ve 10 eksiğinden az adayın işaretlendiğı listeler ile üzeri çizilmiş oy pusulaları (listeler) geçersiz sayılır.

Üzerinde herhangi bir işaret bulunmayan oy pusulaları geçerlidir. Bu takdirde listede yazılı adaylardan ilk kırk'ı asıl, sonra gelen yirmi'si yedek üyelik için oy almış kabul edilir.

Münferiden de aday olunabilir. Bu durumda seçim kurulu başkanlığınca mühürlenmiş boş kâğıtlara, yukarıdaki fıkralarda belirtilen sayılara bağlı kalarak yazılmak suretiyle oy verilir.

60 ncı maddenin (c) bendinde gösterilen ve Genel Başkan tarafından teklif olunan 20 adayın listesi de aynı şekilde mühürlenmek üzere ilçe seçim kurulu başkanına tevdi edilir. Delegeeler bu listeden 10 adayı işaretlemek suretiyle oylarını kullanırlar. 10 adaydan çok veya az işaret konulan listeler ile üzeri çizilmiş oy pusulaları geçersiz sayılır.

Oyların Kullanılması :

MADDE 57 — Seçim kurulunca gönderilen mühürlü listede adı yazılı olmayanlar oy kullanamazlar. Oylar oy verenin nüfus hüviyet nüzdarı veya ilgisinin hüviyetini belirleyecek resmî diğer bir belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki

yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Delegeler illerin alfabetik sırasına göre oy kullanırlar. Her delegenin ancak kendi oyunu kullanabilir.

Oylar oy verme sırasında, sandık kurulu başkanını tarafından verilen adayları gösterir seçim kurulu başkanınca mühürlenmiş listedeki isimlerin işaretlenmesi suretiyle kullanılır. Seçilecek organı oluşturan üye sayısından fazla veya bu Tüzüğün gösterdiği sayıdan az adayın işaretlendiği oy pusulalarıyla ilçe seçim kurulunca mühürlenmemiş oy pusulaları ile üzeri çizilmiş oy pusulaları geçersiz sayılır.

Tasnif sonunda en fazla oy alanlar asıl üyeliklere, sonra gelenler sıra ile yedek üyeliklere seçilmiş olurlar. Eşitlik halinde kur'a çekilir.

Seçim sonuçlarına, tutanakların düzenlenip ilân edilmesinden itibaren iki gün içerisinde ilgililer tarafından ilgili hakime itiraz edilebilir. Hakim tarafından verilen karar kesindir.

Kongre Zabıtları :

MADDE 58 — Kongrenin sonunda kongreye ait seçimlere ilişkin olanlar dışındaki bütün evrak ve zabıtlar kongre başkanı tarafından Parti Genel Başkanı'na dizi pusulasına rapten teslim edilir.

Kullanılan oylar ve seçimlere ait diğerk belgelerle tutanağın bir örneğii ilgili seçim kurulu başkanlığına verilir.

Büyük Kongrenin Olağanüstü Toplanması :

MADDE 59 — Genel Başkanın veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun lüzum göstermesi yahut Büyük Kongre delegelerinin en az beşte birinin yazılı talebi üzerine, Büyük Kongre olağanüstü toplantıya çağırılır. Bu taktirde ancak toplantıyı isteyenler tarafından düzenlenen gündemdeki konular görüşülür ve karara bağlanır.

Genel Başkanlığın, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun veya Merkez Disiplin Kurulunun herhangi bir sebeple boşalması hali dışında seçim, olağanüstü toplantı sebebi değildir.

II. MERKEZ KARAR VE YÖNETİM KURULU

Kuruluşu, Süresi ve Çalışma Usulü :

MADDE 60 — Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, partinin Büyük Kongreden sonra gelen en yüksek karar ve icra organı olup şu üyelere teşekkül eder :

- a) Parti Genel Başkanı,

b) Büyük Kongrece seçilen 40 asıl ve 20 yedek üye,

c) Büyük Kongrede yeni Genel Başkan tarafından gösterilen 20 aday arasından seçilen 10 asıl ve 5 yedek üye.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun görevi, Büyük Kongrenin gelecek normal kongresine kadar devam eder. Bu süre içinde ölüm ve istifa gibi sebeplerle ayrılanların yerine, en fazla oy alan yedek üyeler dâvet edilir.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, Genel Başkanın bulunmadığı hallerde Genel Başkan Başyardımcısının başkanlığında, onun da mazereti halinde teşkilât işleriyle görevli genel başkan yardımcısının başkanlığında; üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Acele hallerde toplantı nisabı aranmaz. Eksik üyelerle toplanılabilir. Karar nisabı mevcudun çoğunluğudur. Eşitlik halinde başkanın bulunduğu tarafın görüşü kabul edilmiş olur.

T.B.M.M. Grup Başkanvekilleri, dâvet edildikleri takdirde Merkez Karar ve Yönetim Kurulu toplantılarına katılır, ancak oy kullanamazlar.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu en az ayda bir defa toplanır. Mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya gelmeyen üye müstafi sayılır.

M.K.Y.K.'nın Görev ve Yetkileri :

MADDE 61 — Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır :

a) Parti program ve tüzüğü hükümlerini, Büyük Kongre kararlarını uygulamak ve bunlara göre partinin bütün teşkilâtını idare etmek,

b) Lüzum görülen yerlerde teşkilât kurmak,

c) Partinin program ve tüzüğünün tatbiki, meşai şeklinin tanzimi, ihtisas komisyonları ve bürolarının teşkili ile sair lüzumlu gördüğü hususlar hakkında yönetmelikler hazırlamak,

d) Partinin prensiplerini yaymak için bütün yayın ve telkin vasıtalarından faydalanmaya çalışmak,

e) Partinin umumi faaliyet ve siyaseti hakkında teşkilâtı aydınlatmak ve yapılması gereken işler hususunda direktif ve talimat vermek; teşkilât kademelerinden intikal eden mevzularda karar vermek ve gerekli gördüğü malûmatı istemek,

f) Büyük Kongreye sunulacak bilançoyu, kesin hesap raporunu, bütçeyi, umumi faaliyet raporunu hazırlamak,

g) Partinin görüşü ve ele aldığı meseleleri parti teşkilâtı ile Meclis Grubuna aksettirmek, takip ve

sonuçlandırmak, kuzumu halinde Meclis Grup Yönetim Kurulu ile müşterek toplantı yapmak,

h) Partinin gelirini artırmaya çalışmak ve bunun için gerekli tedbirleri ve kararları almak,

ı) Bütün seçimlere ait seçim mekanizmasını tanzim, sevk ve idare etmek,

j) Tatbikatta ve yeni durumlar karşısında kuzumlu kararları almak, kanunlar ile tüzüğün verdiği bütün görevleri yerine getirmek,

k) Partinin menfaatına uygun, kanunların ve tüzüğün yasaklamadığı bütün görevleri yapmak, bu sebeple her türlü kararı ve tedbirini almak,

ı) Parti teşkilâtının kanun ve tüzük hükümlerine uygun çalışmalarını temin ve murakabe etmek üzere parti müfettişlikleri kurmak, bunların çalışma şekil ve usullerini tanzim edici yönetmeliği hazırlamak ve parti müfettişlerini kontrol ve murakabe etmek,

Parti teşkilât kademeleri hiyerarşik sıra ile Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna bağlıdır. Bu sebeple Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, zaruri gördüğü hallerde teşkilât kademelerinin görev ve yetkilerini re'sen kullanabilir.

Partinin bütün temel teşkilâtı (ilçeler, iller ve Merkez Teşkilâtı ile birlikte Disiplin Kurulları) parti

tüzüğü ve yönetmelikleri hükümlerinin gösterdiği şekil ve şartlar dışında ve bu hükümlerin göstermediği bir sonuç ve hal tarzına göre karar alamazlar. Böyle kararlar alındığı takdirde Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Büyük Kongreye karşı sorumluluğu üzerine alarak gerekçesini göstermek suretiyle bu türlü kararları tatbik etmemek ve ettirmemek yetkisini haizdir.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulunda Görev Bölümü :

MADDE 62 — Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Büyük Kongreyi müteakip yapacağı ilk toplantıda; kendi üyeleri arasından gizli oyla ve salt çoğunlukla biri genel başkan yardımcısı, altısı genel başkan yardımcısı, biri genel sekreter ve biri genel muhafız olarak görevlendirilmek üzere dokuz kişi seçer.

Bunlar, Genel Başkanın teklifi üzerine Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca aynı usulle görevden alınabilirler.

III. GENEL BAŞKAN

Seçimi - Görev Süresi - Boşalma Hali :

MADDE 63 — Parti Genel Başkanı, Büyük Kongrece gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu

ile seçilir. İlk iki oylamada sonuç alınamazsa, üçüncü oylamada en çok oy alan seçilmiş sayılır.

Genel Başkan, Büyük Kongre'nin müteakip olağan toplantısına kadar ve üç yıl için seçilir. Tekrar seçilmesi caizdir. Ancak, aynı kişi ara verilmeksizin beş defadan fazla seçilemez. Yeniden seçilebilmesi için aradan üç yıl geçmesi zorunludur.

Parti Genel Başkanlığının herhangi bir sebeple boşalması halinde Merkez Karar ve Yönetim Kurulu en çok 15 gün içinde toplanarak Genel Başkan Vekilini seçer ve boşalmadan itibaren en geç 45 gün içinde toplanmak üzere, Genel Başkanı seçmek için Büyük Kongreyi toplantıya davet eder.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Genel Başkan vekilini seçinceye kadar, Genel Başkanlık görevlerini Genel Başkan Başyardımcısı yürütür.

Genel Başkanın Görev ve Yetkileri :

MADDE 64 — Partinin genel başkanı, disiplin kurulları dışında bütün parti teşkilâtının tabii başkanı olup, Büyük Kongreye ve Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna karşı şahsen sorumludur.

Bu Sıfatla :

a) Adli, idarî, malî ve benzeri merciler ve kuruluşlar nezdinde partiyi temsil eder.

b) Parti adına dâva açma ve taraf olma yetkisine sahiptir.

c) Büyük Kongreye karşı şahsen sorumludur.

d) Partililer ve kademeler arasında hizmet ahangini sağlar ve muhtelif parti organlarının müşterek toplantılarına başkanlık eder.

e) Parti dışında hiçbir dernek veya vakıfta üye-lik yapamaz, görev alamaz.

f) Genel Başkan Yardımcıları arasında görev bölümü yapar, gerekli gördüğü takdirde görev yerlerini değiştirir.

g) Parti genel merkezinde istihdam edilecek personeli tayin eder.

h) Disiplin kurullarınca verilecek disiplin cezalarını, ilgilinin af talebi halinde, ait olduğu teşkilât kademesinin kurul kararı ile belirlenen görüşünü aldıktan sonra af edebilir. Kademenin kararı, Genel Başkanın yetki ve takdirini bağlamaz.

Genel Başkan Yardımcıları :

Genel Sekreter - Genel Muhasip

MADDE 65 — Tüzüğün 62 nci Maddesi uyarınca seçilen Başkanlık Divanı üyeleri, aşağıdaki görevleri ifa ederler :

a) Genel Başkan Başyardımcısı - KOORDİNASYON BAŞKANI :

Partinin bütün birimlerinin ve Genel Başkanlık Divanının, ahenkli ve uyum içinde çalışmasından Genel Başkanı karşı sorumludur. Bu maksatla diğer Genel Başkan Yardımcılarının, Genel Sekreterin ve Genel Muhasibin çalışmalarını koordine ve kontrol eder, uygulamaları izler ve gerekli tedbirleri alır. Genel Başkan bulunmadığı zaman, başkanlığa vekâlet eder.

b) Genel Başkan Yardımcısı - TEŞKİLAT BAŞKANI :

Teşkilât, üye kayıt ve kongre işlerini sevk ve idare eder,

c) Genel Başkan Yardımcısı - SEÇİM İŞLERİ BAŞKANI :

Seçimlerle ilgili faaliyetleri yürütür, aday tesbit işlemlerini yönlendirir ve seçimlerle ilgili koordinasyonu sağlar.

d) Genel Başkan Yardımcısı - BASIN YAYIN TANITMA VE HALKLA İLİŞKİLER BAŞKANI :

Halkla ilişkileri; gazete, büroşür, kitap, yayın faaliyetlerini ve tanıtma çalışmalarını yürütür.

**e) Genel Başkan Yardımcısı - PARLAMENTO
VE HÜKÜMET İLİŞKİLERİ BAŞKANI :**

Parti, parlamento ve hükümet ilişkilerinde koordinasyonu temin eder.

**f) Genel Başkan Yardımcısı - ARAŞTIRMA
PLANLAMA VE POLİTİKA TESBİTİ BAŞKANI:**

Siyasi sahada araştırmalar yapar, bilgi toplar, politika tesbitleri için bilgi hazırlar.

**g) Genel Başkan Yardımcısı - PROPAGANDA
VE SOSYAL FAALİYETLER BAŞKANI :**

İllerde ve bölgelerde yapılacak her türlü toplantıları, mitingleri gerçekleştirir, Genel Başkanın, başkanların ve parti yöneticilerinin yurt içi seyahatlerini koordine eder.

h) GENEL SEKRETER : Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ve Genel Başkanlık Divanı kararlarının zapta geçirilmesi, genel merkezin her türlü evrak işleri ile yazışmalarının düzenlenmesi, merkez teşkilâtında idari hizmetlerin ifası ile görevlidir. Parti merkez teşkilâtında istihdam edilecek personelin tayinini Genel Başkana teklif eder. Genel Sekreterlik partinin haberleşme ünitesidir.

İ) GENEL MUHASİP : Parti merkez teşkilâtının malî işlerini yürütmek, parti parasının muhasebe yönetmeliği esaslarına göre harcanmasını sağlamak ve buna nezaret etmek, malî akitlerin ve girişilecek yükümlülüklerin usulüne ve mevzuata uygun olarak tamamlanmasını gerçekleştirmek ile görevli ve sorumludur.

Genel Muhasip il teşkilâtlarının malî işlerinin düzenli yürütülmesini temin için gerekli tedbirleri alır. Takip ve kontrol eder. Partinin muhasebe işlerine ait yazışmaları Genel Başkan, Genel Başkan Baş-yardımcısı, Genel Başkan Yardımcıları ile birlikte imzalar.

Genel Başkan Başyardımcısı, Genel Başkan Yardımcıları, Genel Sekreter ve Genel Muhasip, lüzumu halinde Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun asıl ve yedek üyeleri arasından kendilerine en çok iki yardımcı seçer ve Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna bilgi verirler.

Genel Başkan Yardımcıları, Genel Sekreter ve Genel Muhasip bulunmadıkları zaman yerlerine hangi yardımcılarının vekâlet edeceğini kendileri belirler ve Genel Başkan Başyardımcısına bildirirler.

Yüksek İstişare Kurulu ve Müşavirler :

MADDE 66 — Genel Başkan uygun göreceği sayıda müşavir istihdam ve siyasette tecrübeli şa-

hıslar arasından Yüksek İstişare Kurulu ihtas edebilir.

Yüksek İstişare Kurulu en az üç ayda bir toplanarak siyasi, ekonomik ve sosyal konular ile sair hususlardaki görüş ve düşüncelerini Genel Başkana bildirir.

Genel Başkanlık Divanı :

MADDE 67 — Genel Başkanlık Divanı, şu üyelere teşekkül eder :

- a) Genel Başkan,
- b) Genel Başkan Başyardımcısı,
- c) Genel Başkan Yardımcıları,
- d) Genel Sekreter,
- e) Genel Muhasip,

Genel Başkanlık Divanı toplantılarına; gerektiğinde Genel Başkan Yardımcılarının, Genel Sekreterin ve Genel Muhasibin yardımcıları da katılırlar.

Genel Başkanlık Divanının Görev ve Yetkileri :

MADDE 68 — Başkanlık Divanı, Genel Başkanın Danışma ve Yürütme organıdır.

a) Başkanlık Divanı partiyi, Büyük Kongrenin direktifleri ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun

kararları doğrultusunda sevk ve idare hizmetinde, Genel Başkana yardımcı olur.

b) Partinin bütüm kurul ve ünitelerinde etkili bir çalışma temposunun gerçekleşmesine; teşkilât kademeleri arasında ahengin sağlanmasına çalışır.

c) Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grubu ile Genel Merkez arasında temas ve irtibatı devam ettirir.

d) Genel Başkan tarafından yapılacak veya parti adına yayınlanacak önemli beyanat ve açıklamaların esaslarını tesbit eder.

e) Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun gündemini hazırlar.

f) Seçimlere ait organizasyonu tanzim, sevk ve idare çalışmalarında Genel Başkana yardım eder.

—————•0—————

ÜÇÜNCÜ KISIM

DİSİPLİN HÜKÜMLERİ

Disiplin Kurulları Hakkında Genel Esaslar :

MADDE 69 — Kanunlara, parti tüzüğüne, yönetmeliklerine ve parti yetkili organlarınca alınan kararlara aykırı hareket eden parti üyeleri hakkında karar vermek ve bu tüzükte gösterilen diğer işleri yapmak üzere il ve Genel Merkez teşkilâtında disiplin kurulları teşkil edilir.

Her kademedeki disiplin kurulu üyeleri, başka bir organ veya yönetim kurulunda görev alamıyacakları gibi, ücretli herhangi bir hizmet de kabul edemezler.

Disiplin kurullarının görev süreleri müteakip Büyük Kongreye kadar devam eder. Üyeliklerde boşalma halinde oy sırasına göre yedekler çağırılır.

Disiplin kurulları ilk toplantılarında kendi aralarından bir başkan, bir başkan vekili ve bir sekreter seçerler.

Disiplin kurulları üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile toplanır ve mevcudun çoğunluğu ile ka-

rar verirler. Ancak, Siyasi Partiler kanununun 101. maddesinin (d - 1) bendinde gösterilen haller dışında partiden kesin ihraç kararı için salt çoğunluk gereklidir.

Disiplin kurulları, kendilerine tevdi edilen bir işi en geç bir ay içinde görüşerek karara bağlamak zorundadır.

Disiplin organları kararları gizli oyla verir.

Disiplin kurullarına sevk edilen partili, kendisini yazılı veya sözlü savunma hakkına sahiptir. Savunma için süre, savunmaya çağrı belgesinin ilgiliye tebliğinden itibaren onbeş gündür. Ancak, seçimlerde veya herkesin gözüönünde açıkca veya yayın yolu ile işlenen disiplin suçlarında bu süre yedi gündür. Savunma süresini geçirenler savunma hakkından vazgeçmiş sayılırlar. Savunmaya çağrı, disiplin kurulu başkanlığınca yazılı olarak yapılır. Bu yazıda uygulanması istenen disiplin cezası ile bu cezanın istenmesine sebep olan fiiller açıkca gösterilir.

Disiplin organları, sevk yazısında istenen disiplin cezasından daha ağır ceza veremezler.

Disiplin organlarınca verilen kararlar gerekçeleri ile birlikte en geç otuz gün içinde ilgililere tebliğ olunur. Kanunun gerektirdiği hallerde bu süre kısaltılabilir.

İl Disiplin Kurulu :

MADDE 70 — İl disiplin kurulu, il kongresince seçilen yedi asıl ve yedi yedek üyeden meydana gelir.

İl disiplin kurulu il hudutları içinde ikamet eden, ancak diğer üst disiplin kurullarının görev sahasına giren partililer dışında kalan bütün partililer hakkında birinci derecede disiplin kararı almaya yetkilidir.

Kurul re'sen takibat yapamaz. Kendisine tüzükte gösterilen yetkili organlarca intikal ettirilen dosyaları karara bağlar.

İl disiplin kurulu kararlarına karşı, taraflarca; tebliği tarihinden itibaren 10 gün içinde Merkez Disiplin Kuruluna itiraz edilebilir.

Merkez Disiplin Kurulu :

MADDE 71 — Merkez Disiplin Kurulu, Büyük Kongre tarafından seçilen 13 üyeden teşekkül eder. Bu kurul için 13 de yedek üye seçilir.

Merkez Disiplin Kuruluna teklif olunacak 26 aday arasından 13 ünün işaretlenmesi suretiyle oy kullanılır. Adayların oy sıralamasına göre asıl ve yedek üyelikler belirlenir.

Kurul; Genel Başkan, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ve Merkez Disiplin Kurulu üyeleri ile il yöne-

tim ve il disiplin kurulları başkan ve üyeleri ve il merkezi belediye başkanları için birinci derecede disiplin kararları verir

Kurul; il disiplin kurullarınca alınan ve itiraz yolu ile kendisine gelen kararları tasdik, lehde ve aleyhde değiştirme veya tamamen ortadan kaldırma suretiyle en geç bir ay içinde kesin olarak sonuçlandırır.

Bu süre içinde karar vermediği takdirde, il disiplin kurulu kararı kesinleşir.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, bir disiplin kurulunun boşalması halinde onun görevlerini geçici olarak yerine getirmek üzere civar bir ilin disiplin kuruluna yetki verebilir. Bir disiplin kurulunun görevine giren bir veya birkaç işi soruşturup karara bağlamak üzere civar bir ilin disiplin kurulu görevlendirilebilir.

Merkez Disiplin Kurulu, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nun talebi üzerine parti yönetmeliklerinin, kanuna ve tüzüğe uygun olup olmadığını inceler ve sair hukuki konularda mütlaaka verir.

Müşterek Disiplin Kurulu :

MADDE 72 — Müşterek Disiplin Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu ile T.B.M.M. Grup Disiplin Ku-

rule'nun bir araya gelmesiyle teşekkül eder. Merkez Disiplin Kurulu Başkanı, Başkan Vekili ve Sekreteri Müşterek Disiplin Kurulu Başkanlık Divanını oluşturur.

Partili milletvekilleri hakkında disiplin kararı verme yetkisi Müşterek Disiplin Kuruluna aittir. Bu kurulun verdiği kararlar kesindir.

Disiplin Cezaları :

MADDE 73 — Disiplin cezaları şunlardır :

- a) Uyarma,
- b) Kınama,
- c) Partiden veya gruptan geçici çıkarma,
- d) Partiden veya gruptan kesin çıkarma,

Partinin T.B.M.M. Grup üyesinin bu gruptan kesin olarak çıkarılması partiden çıkarılmayı, partiden çıkarılması da bu grubun üyeliğinden çıkarılmayı gerektirir.

Gruptan geçici olarak çıkarılma cezası ilgili üyenin ceza süresince grup çalışmalarına katılmamasını icabettirir.

Geçici çıkarma cezası verilen parti üyesi, faaliyetlerine katılamıyacağı parti organlarına hiçbir tek-

lif yapamaz. Ancak bu hüküm o üyenin parti tüzüğüne, programına, partinin diğer mevzuatına ve organların bağlayıcı kararlarına uyma zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

Geçici çıkarma cezası alan parti üyelerine parti içinde hiçbir görev verilmez.

Geçici çıkarma cezasının süresi, bir aydan az, bir yıldan fazla olmaz. Bu cezalar kararda tayin edilen süre içinde tatbik edilir ve sürenin sonunda kendiliğinden ortadan kalkar.

Disiplin Cezasını Gerektiren Haller :

MADDE 74 — Disiplin cezasını Gerektiren haller şunlardır :

1 — Uyarma Cezasını Gerektiren Haller:

a) Yetkili organlarca davet edildiği halde toplantılara katılmamak,

b) Yetkili parti organlarınca verilen görevleri makul bir sebep göstermeksizin kabul etmemek,

c) Hal ve hareketleriyle partiyi küçük düşürücü-durumlar yaratmak.

2 — Kınama Cezasını Gerektiren Haller :

a) Kanunlara, partinin program, tüzük ve yönetmelik hükümlerine, partinin yetkili organları ta-

rafından verilen kararlara sözle aykırı tavır ve harekette bulunmak, konulan yasaklara uymamak,

b) Oy pusulalarında tahrifat yapmak veya her ne şekilde olursa olsun seçimlere nile karıştırmak,

c) Partinin tesanüdünü bozacak, partilileri birbirine düşürecek hareketlerde bulunmak,

d) Kanuni sorumluluklar ve tazmin mükellefiyeti saklı kalmak şartı ile, hizmetin devamı süresince partideki görevi gereği olarak kendisine teslim edilen eşya ve malzemeyi kaybetmek veya görevden ayrılma halinde teslim etmemek,

e) Herhangi bir kademedeki yöneticilik görevini ihmal etmek,

f) Partice tutulması gereken defter ve kayıtları usulüne uygun olarak tutmamak.

3 — Geçici Çıkarma Cezasını Gerektiren Haller :

a) Her türlü seçimlerde, parti kararı olmadan bağımsız adaylığını koymak, diğer partilerin veya bağımsız adayların lehinde çalışmak ve propagandalarını yapmak veya açık ve gizli olarak partinin adayları aleyhinde çalışmak,

b) Kanunlara, parti program, tüzük ve yönetmelik hükümlerine; partinin yetkili organları tarafın-

dan verilen kararlara yazı ile muhalefet etmek; bu yolda basına beyanatta bulunmak,

c) Partinin gizli karar ve yazılarını her ne sebep olursa olsun açıklamak,

d) Partinin her kademedeki yöneticileri ve üyeleri hakkında gerçek dışı haber yaymayı, itihyat edinmek, iftira, karalama ve küçük düşürücü beyan ve davranışlarda bulunmak,

e) Partiyi şahsi menfaatine alet etmek, partinin nüfuzunu kötüye kullanmak,

f) Parti Genel Başkanı, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri ile Merkez Disiplin Kurulu üyeleri aleyhine asılsız haber ve dedikodular yaymak; parti programında gösterilen yüksek ahlak idealleri ile bağdaşmayan tavır ve hareketlerde bulunmak,

g) Yöneticilik görevini ihmal ederek partiyi zarara sokmak,

h) Tüzüğün 7. maddesine aykırı hareketlerde bulunmayı itihyat haline getirmek,

4 — Kesin Çıkarma Cezasını Gerektiren Haller :

a) Herhangi bir sebeple partiye sıfatı ile faaliyetlerinden dolayı hakkında yetkili devlet organınca takibat yapılarak suçlu görülmek,

b) Partinin herhangi bir organ, merci, kurul veya üyesinin Siyasî Partiler Kanunu'nun 101. maddesinin d-1 bendi gereğince Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından işten el çektirilmesi veya partiden çıkarılması istemine sebep olacak davranışlarda bulunmak,

c) Siyasî Partiler Kanununca konulan yasakları ihlâl etmek sureti ile parti hakkında kanuni takibata sebebiyet verebilecek davranışlarda bulunmak,

d) Yöneticilik veya görevli olmak sıfatını suistimal ederek partinin resmi kayıtlarında tahrifat yapmak veya belgeleri ortadan kaldırmak,

e) Tüzüğün 8. maddesine aykırı harekette bulunmak,

Disiplin cezalarından herhangi birisi ile tecziye edilen bir üye aynı disiplin suçunu tekrar işlemesi halinde daha ağır bir disiplin cezası ile tecziye olunur.

Disiplin suçlarından dolayı takibat yapan disiplin kurulu, suçun işleniş tarzı ve hadisenin mahiyetine göre sevkeden kurulun kararına bağlı kalmak şartı ile, yukarıda zikredilen disiplin cezalarından herhangi birini vermeyi kararlaştırabilir.

Yukarıda yazılı hususlardan dolayı bu hareketlere ittiladan itibaren bir yıl ve her halde olaydan itibaren üç yıl geçtikten sonra takibat yapılamaz.

Disiplin Kuruluna Sevk Yetkisi :

MADDE 75 — Bir partili hakkında disiplin suçu sebebiyle idarî tahkikat yapmaya, sevkedilecek disiplin kuruluna göre il yönetim kurulu, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu ve Genel Başkan yetkilidir. Milletvekillerinin gruba ilişkin fiil ve hareketlerinden dolayı disiplin takibatı yapmaya grup yönetim kurulu ve Genel Başkan yetkilidir.

Kasaba ve ilçe belediye başkanları ile belediye meclisi üyeleri ve il genel meclisi üyeleri hakkında disiplin takibatı istemeye il yönetim kurulları; il ve büyük şehir belediye başkanları ile büyük şehir dahilindeki ilçe belediyelerinin başkanları hakkında disiplin takibatı talep etmeye Genel Başkan veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulu yetkilidir.

İlçe yönetim kurulları disiplin takibatına lüzum gördükleri takdirde; yetkili disiplin kuruluna göre il yönetim kuruluna veya Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna müracaat ederler.

Disiplin kuruluna sevk kararı, gizli oyla ve bu kararı alacak organın üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır. İdarî tahkikatı birinci fıkrada sayılan organlar kendi üyelerine yaptırabilecekleri gibi, alt kademedeki bir organın üyelerine veya diğer partililere yaptırabilirler.

Muhbir veya müşteki ile disiplin suçu işlediği iddia olunan partili, tahkikata yetkili organlarda üye ise, bu işin tahkikat, müzakere ve kararına iştirak edemez. Bu üyenin katılmamasıyla kurul teşekkül edemiyor ise, bu işe mahsus olmak üzere eksikler yedekler ile ikmal olunur. Yine de çoğunluk sağlanamazsa, 71. maddede gösterilen şekilde deaya civar bir il disiplin kuruluna tevdi edilir.

İtiraz Ufusü :

MADDE 76 — a) Disiplin kurullarınca birinci derecede verilen disiplin cezalarına karşı; hakkında hüküm verilen parti üyesi veya takibat talep eden kurul tarafından, tüzükde aksine bir hüküm yoksa, tabliğ tarihinden itibaren on gün içerisinde itiraz edilebilir.

b) İtirazlar tüzükde gösterilen esaslara göre doğrudan doğruya üst kurula gönderilebileceği gibi, kararı veren disiplin kurulu başkanlığına da yapılabilir.

c) Disiplin kurullarının itiraz üzerine verecekleri kararlar kesindir.

Büyük Kongre ve diğer kademe kongreleri, disiplin kurullarına sevk yetkisine sahip bulunan parti organ ve mercilerinin kararları ile disiplin kurullarınca verilen disiplin cezaları hakkında görüşme yapamaz ve bu konularda karar alamazlar. 55. maddenin (e) bendindeki af yetkisi bu hükmün dışındadır.

Disiplin Kuruluna Tedbirli Olarak Sevk :

MADDE 77 — Partiden geçici veya kesin çıkarmayı gerektiren hallerde disiplin takibatı yaptırmaya yetkili kurul, suçlu gördüğü üyeyi disiplin kuruluna tedbirli olarak sevk edebilir.

Tedbirli olarak sevk kararı Siyasi Partiler Kanununun 101. maddesinin d - 1 bendinde gösterilen haller dışında üçte iki çoğunlukla alınır.

Bu durumda partili, partideki görevinden derhal uzaklaştırılır.

Hakkında tedbir kararı alınan üye üç gün içinde takibatı yürütecek disiplin kurulu nezdinde itiraz edebilir. Bu istek disiplin kurulu tarafından yedi gün içinde karara bağlanır. Disiplin kurulunun tedbirin kaldırılması hakkındaki kararı kesindir.

Partiden kesin çıkarma kararı, üyenin parti kayıtlarından isminin silinmesi suretiyle infaz edilir. Bu görev partinin kayıtlı bulunduğu ilçe başkanlığı tarafından yerine getirilir.

Hakkında partiden veya gruptan geçici veya kesin çıkarma cezası verilen parti üyesi, nihai karar niteliğindeki son karara karşı 30 gün içinde nihai kararı veren disiplin kurulunun, bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesine itiraz edebilir. İtiraz üzerine mahkemece verilen karar kesindir.

Üyenin bu hakkını kullanabilmesi için; disiplin kuruluna sevkeden organ veya merciin veya disiplin kurulunun görev ve yetkisinin bulunmaması veya alınan kararın kanuna ve parti tüzüğüne şekil ve usul bakımından aykırı olması lazımdır.

—————«0»—————

DÖRDÜNCÜ KISIM

SEÇİMLERE İŞTİRAK - PARTİ ADAYLARININ TESBİTİ

Seçimlere Katılma :

MADDE 78 — Partinin; yapılacak her türlü seçime tamamen veya kısmen katılması hakkında karar vermek yetkisi Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna aittir.

Genel veya mahalli seçimlere bütün yurt tarihinde katılmama kararını ancak Büyük Kongre verebilir.

Aday Tesbiti Usulleri :

MADDE 79 — Anavatan Partisi milletvekilli adayları ile bunların listelerdeki sıraları :

- a) Kontenjan adaylığı,
- b) Merkez Yoklaması,
- c) Teşkilât yoklaması (il veya seçim çevresi yoklaması) ve
- d) Önseçim,

Usullerinden biri, birkaçı veya tamamının bir arada yahut ayrı ayrı uygulanması suretiyle tesbit edilir.

Hangi seçim çevresinde hangi usullerin uygulanacağı, seçimlerden önce Genel Başkanın teklifi üzerine Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca belirlenir.

Kontenjan Adaylığı :

MADDE 80 — Altı veya daha fazla milletvekili çıkaran illerin 4-5 ve 6 milletvekili çıkaracak seçim çevrelerinde birer kontenjan aday gösterilir.

Kontenjan aday gösterilecek seçim çevrelerinde, önseçim usulü ile aday tesbiti yapılıyor ise, kontenjan adayının; teşkilât yahut merkez yoklaması usullerinden hangisiyle belirleneceğine Merkez Karar ve Yönetim Kurulu karar verir.

Kontenjan aday göstermek yetkisi Merkez Karar ve Yönetim Kurulundur. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu bu yetkisini kullanırken, lüzum görürse, ilgili teşkilât kademelerinin görüşünü alır.

Kontenjan aday diğer usullerle belirlenen adayların sıralamasına dahil edilmeyerek, ayrıca oy pusulalarına, kontenjan aday olarak sıra numarası verilmeden yazılır.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından, diğer adayların tesbiti tarihinden itibaren en geç on gün içerisinde belirlenen kontenjan adayları, öteki adaylarla birlikte Yüksek Seçim Kuruluna bildirilir.

Merkez Yoklaması :

MADDE 81 — Merkez Yoklaması, tüzüğün 79 uncu maddesinin son fıkrasına göre belirlenen seçim çevrelerinde, adayların ve listedeki sıralarının Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tesbitidir.

Bir Seçim Çevresinde :

- a) Parti teşkilâtının mevcut olmaması,
- b) Gösterilmesi gereken aday sayısından az istekli bulunması,
- c) Tek aday olması,
- d) Fiili yahut hukuki herhangi bir sebeple o çevrede önseçim yapılmasının mümkün olmadığının ilçe seçim kurulu başkanlığınca belirtilmesi,
- e) Yapılan önseçim sonuçlarının yetkili seçim kurulları veya yargı organlarınca ortadan kaldırılması,

Hallerinde parti adayları Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından tesbit olunur.

Aday listelerinin kesinleşmesinden önce istifa, ölüm, iptal gibi sebeplerle boşalma olması halinde, noksan adaylıklar, o seçim çevresinde önseçim yapılmış olması halinde önseçimde en çok oy alanlarla doldurulur. Diğer hallerde boşalan adaylıkları tamamlamaya Merkez Karar ve Yönetim Kurulu yetkilidir.

Teşkilât Yoklaması (il veya Seçim Çevresi Yoklaması) :

MADDE 82 — Milletvekili genel veya ara seçimlerinde partinin göstereceği adaylar ile bunların listedeki sırası, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun belirleyeceği seçim çevrelerinde teşkilât yoklaması (il veya seçim çevresi yoklaması) ile de tesbit edilebilir.

Teşkilât yoklama kurulu üyeleri il başkanı, il yönetim kurulu asıl üyeleri, il disiplin kurulu başkanı ile o seçim çevresindeki ilçe başkanlarından oluşur ve gizli oy, açık tasnif esası ile partinin adaylarını seçer.

Önseçim :

MADDE 83 — Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun lüzumlu gördüğü hal ve illerde partinin milletvekili adayları, o seçim çevresinde partiye kayıtlı

bütün üyelerin; ilçe seçim kurulunun yönetim ve denetiminde serbest, eşit, gizli oy ve açık tasnif yoluyla yapacakları önseçim ile, usulüne uygun olarak müracaat etmiş bulunan aday adayları arasında seçilir.

Genel Seçimler için kabul edilen seçim çevresi, önseçim için de esas alınır.

Önseçimde eşit oy elde eden adaylardan hangisinin bir üst sırada gösterileceğini Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tesbit eder.

Adaylığa Müracaat - Soruşturma ve İzin :

MADDE 84 — Anavatan Partisinden milletvekili adayı olmak isteyenler, parti Genel Başkanlığına süresi içinde yazılı olarak müracaat ederler.

Genel Başkanlık, müracaat süresinin bitiminden sonra isteklilerin durumunu; Başkanlık Divanı veya Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri arasından görevlendireceği üyelere, gerekiyorsa teşkilât nezdinde soruşturma yaptırmak suretiyle inceletir.

Bu inceleme sonuçlarına göre hazırlanacak raporlarla birlikte konu, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunda görüşülür. Durumları uygun bulunanların önseçim veya yoldamalara katılmalarına izin verilir.

İl belediye başkanı adayı olmak için müracaat edenler, parti üyesi olsun veya olmasın Mer-

kez Karar ve Yönetim Kurulunun tasvibi ile yoklama veya önseçime katılabilirler.

İl genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile ilçe ve kasaba belediye başkanlığı adaylığı için müracaat edenler, parti üyesi olsun veya olmasın; ilçe yönetim kurulunun mütalâası ve il yönetim kurulunun tasvibi ile yoklama veya önseçime katılabilirler.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu il yönetim kurullarının kararlarını inceleyerek değiştirebilir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun kararı kesindir.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri, milletvekilleri, il ve ilçe başkanları ile partili belediye başkanlarından aday olmak isteyenler hakkında soruşturma yapılmaz.

Adaylığa Kabul Edilmeyecekler :

MADDE 85 — a) Affedilmedikleri sürece, partinin yetkili organları tarafından, haklarında kesin ihraç kararı verilenlerin,

b) Diğer siyasi partilerden, aynı seçim için önseçim veya merkez yoklamasına katılanların yahut bu maksatla başka partilere başvurdukları tesbit edilenlerin,

c) İl ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyesi oldukları halde, önseçimden 90 gün önce bu görevlerinden istifa etmeyenlerin,

d) Basın - Yayın organlarıyla Anavatan Partisi veya iktidarı aleyhinde alenen neşriyat ve propaganda yapanların,

Adaylık müracaatları, herhangi bir değerlendirmeye tâbi tutulmadan reddedilir.

Seçim İşleri Yönetmeliği :

MADDE 86 — Türkiye Büyük Millet Meclisi ve mahalli idareler seçimlerinde adaylığa müracaatın şekil ve şartları, belediye başkanlığı, belediye meclisi ve il genel meclisi üyelikleri için aday tesbitlerinin ne suretle gerçekleştirileceği ve bilumum seçimlerle ilgili olup tüzükte gösterilmeyen diğer konulara müteallik hususlarda nasıl hareket edileceği yönetmelikle düzenlenir.

Yapılacak seçimin özelliğine göre, takdir edilecek sebeplerle hangi hususlarda nasıl hareket edileceği, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca alınacak ilke kararlarında da gösterilebilir.

BEŞİNCİ KISIM

MALİ HÜKÜMLER

Parti Gelirleri :

MADDE 87 — Partinin gelirleri şunlardır :

a) Parti üyelerinden alınacak (100,— TL'si giriş aidatı ile yıllık (300) ilâ (120.000) TL. arasındaki üyelik aidatı,

b) T.B.M.M.'ndeki partili üyelerden alınacak milletvekilliği aidatı,

c) Milletvekili, belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği ve il genel meclisi üyeliği aday adaylarından alınacak özel aidat.

d) Parti bayrağı, rozeti, flaması ve benzeri rumuzların satışından sağlanacak gelirler,

e) Parti yayınlarının satış bedelleri, üye kimlik kartları, parti defter, makbuz ve kağıtlarının sağlanması karşılığında alınacak paralar,

f) Partice tertip edilecek balo, eğlence ve konser faaliyetlerinden sağlanan gelirler,

- g) Parti mal varlığından elde edilen gelirler,
- h) Bağışlar.

Parti üyesi vermeyi kabul ettiği aidatın miktarını tüzüğe uygun olmak şartıyla, kayıtlı bulunduğu teşkilât kademesine yazı ile bildirerek artırabilir.

Aidat alacak teşkilât kademesi yönetim organı veya kurulu parti üyesinin vermeyi kabul ettiği miktarda aidat ödeyecek durumda olmadığını tesbit ederse, aidat miktarını asgarî haddine kadar azaltabilir.

Bir parti üyesinin borçlu olduğu aidatın bir kısmını veya tamamını ödememiş olması, partinin her kademedeki kongrelerine delege seçilmesini hiçbir surette engellemez, bu kimse hakkında partiden çıkarma veya geçici çıkarmaya dair disiplin cezaları uygulanamaz.

Milletvekillik Aidatı :

MADDE 88 — Partili T.B.M.M. üyelerinin ne miktar aidat ödeyeceği ve bu suretle toplanan paraların ne kadarının grup giderlerine, ne miktarının parti merkezine ayrılacağı T.B.M.M. Grup kararı ile belli edilir. Ancak bu aidatın bir yıllık tutarı, milletvekilliği ödeneğinin net bir aylığını geçmez.

T.B.M.M. de grup kurulmaması halinde her milletvekilinin parti genel merkezine ödeyeceği para, milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarının yarısını geçmemek kaydı ile Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tesbit edilir.

Satış Bedelleri :

MADDE 89 — Bu tüzüğün 89. maddesinin d, e, f, fıkralarında gösterilen satış bedelleri Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

Bağışlar :

MADDE 90 — Partiye gerçek veya tüzel kişiler aynı yıl içinde en fazla 5.000.000,— TL. aynı veya nakdi bağışta bulunabilirler.

Bağış veya bağışların, bağışta bulunana veya yetkili temsilcisine veya vekiline ait olduğu, verilen makbuzda açıkça gösterilir. Bu nitelikte bir makbuzaya dayanılmaksızın partiye bağış kabul edilemez.

Siyasi Partiler Kanununun 66. maddesinin 1. fıkrasında yazılı kurum ve kuruluşlardan hiçbir zaman taşınır veya taşınmaz mal veya nakit yahut haklar veya bu mal veya hakların bedelsiz olarak partiye bırakılması istenemez. Bu kurum veya kuruluşların bağlı oldukları kanun hükümleri dışında partiye aynî haklar devretmeleri talep ve kabul edilemez.

Yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan, yabancı uyruklu kişilerden, yabancı ülkelerdeki dernek, grup ve kurumlarından herhangi bir surette aynî veya nakdi yardım ve bağış alınamaz.

Gayrimenkul Alım ve Satımı :

MADDE 91 — Partinin maksadına uygun gayrimenkul alım, devir ve ferağına Merkez Karar ve Yönetim Kurulu yetkilidir.

Parti maksadı dışında gayrimenkul iktisap edemez. Partinin gayesi içinde olmak şartı ile iktisabetiği gayrimenkul mallardan gelir sağlayabilir.

Kredi ve Borç Alma Yasağı :

MADDE 92 — Anavatan Partisi hiçbir şekilde hiçbir yenden ve hiçbir kimseden dolayı veya dolaysız olarak kredi veya borç alamaz. Ancak, ihtiyaçlarını karşılamak amacı ile Siyasi Partiler Kanununun 66. maddesinin 1. ve 3. fıkralarında gösterilenler dışında kalan gerçek veya tüzel kişilerden kredi veya ipotek karşılığı mal satın alabilir.

Gelir Makbuzları :

MADDE 93 — Partinin bütün gelirleri Anavatan Partisi tüzel kişiliği adına elde edilir.

Parti kademelerince sağlanan gelirler Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca bastırılan makbuzlar karşılığında alınır. Bastırılan ve parti teşkilât kademelerine gönderilen gelir makbuzlarının seri ve sayfa numaralarına ait kayıtlar parti genel merkezinde tutulur.

Partinin teşkilât kademeleri aldıkları ve kullandıkları makbuzlar dolayısı ile Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar.

Makbuzların asıl kısımları ile dip koçanlarında aynı sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçanlarının saklama süresi Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının partiye bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır.

Sağlanan gelirin miktarı ile gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyenin kimliği ve imzası makbuzda ve dip koçanlarında yer alır.

Giderlerin Yapılmasında Usul :

MADDE 94 — Partinin bütün giderleri Anavatan Partisi tüzel kişiliği adına yapılır. Beşbin liraya kadar harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsiki zorunlu değildir. Ancak, bütün harcamaların yetkili kurul veya merceğin kararına dayanması şarttır. Şu kadar ki; yetkili organlarca onaylanan

bütçede öngörülmüş bulunmak kaydı ile beşbin lirayı aşmayan harcamalar ile genel tarifeye bağlı giderler için ayrıca karar alınmasına gerek yoktur.

Giderlere ait belgeleri saklama süresi özel kanunlarda gösterilen daha uzun süreye ilişkin hükümler saklı kalmak üzere kesin hesabını Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının partiye bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır.

İlçe yönetim kurulu azami dört ay içinde il yönetim kuruluna, il yönetim kurulu da azami altı ay içinde Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna gelir ve giderleri hakkında hesap vermek mecburiyetindedir.

Mali Sorumluluk :

MADDE 95 — Partinin genel merkezinde yapılacak giderler, sözleşmeler ve girilecek taahhütler parti tüzel kişiliği adına, illerde il yönetim kurulu, ilçelerde ilçe yönetim kurulu adına yetkili kılınan kişi veya kurulca yapılır. İl ve ilçelerde parti tüzel kişiliği adına sözleşme yapılmasına ve taahhüt altına girilmesine ilişkin esaslar Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca tesbit olunur.

Bu esaslara aykırı olarak, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca önceden yazılı yetki verilmediği veya sonradan bir kararla onaylanmadığı takdirde, partinin teşkilât kademelerinin yaptıkları sözleşme ve

giniştikleri yükümlölüklerden dolayı, parti tüzeli kişi-
liği hiçbir suretle sorumlu tutulamaz; Merkez Karar
ve Yönetim Kurulu veya Genel Başkan veya parti tüzeli
kişiliği aleyhine takipte bulunulamaz.

Bu takdirde sorumluluk, sözleşmeyi yapan veya
yükümlölük altına giren kişi veya kişilere ait olur.

Bütçe ve Kesin Hesap :

MADDE 96 — Partinin iller teşkilâtı, bağlı ilçeleri de kapsamak üzere gösteren bir yıllık bütçe hazırlar ve ilgili takvim yılından önceki Ekim ayı sonuna kadar genel merkeze gönderirler.

Bu bütçeler en geç ilgili takvim yılından önceki Aralık ayı sonuna kadar Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca incelenir ve karara bağlanır.

Partinin hesapları bilânço esasına göre düzenlenir.

Parti merkezi ve bağlı olduğu ilçeleri de kapsamak üzere il yönetim kurulu, her bütçe yılını izleyen Nisan ayı sonuna kadar bir evvelki yıla ait uygulama sonuçlarını gösteren kesin hesaplarını hazırlar. İller teşkilâtından gönderilen ve parti merkezine ait olan kesin hesaplar, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca incelenerek karara bağlanır ve birleştirilir.

Partinin, bütçe, bilânço gelir ve gider defterlerinin ve hesaplarının nasıl düzenleneceği yönetmelikte gösterilir.

ALTINCI KISIM

PARTİ GRUPLARI

Grupların Teşekkülü :

MADDE 97 — a) T.B.M.M. Parti Grubu :

Partinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde en az yirmi milletvekili bulunması halinde parti grubu meydana getirilir. Partili Milletvekilleri T.B.M.M. Anavatan Partisi Grubu'nun üyeleridir.

b) Belediye ve İl Genel Meclisleri Parti Grupları :

Her ilde partiye mensup il genel meclisi üyelerinden bir il genel meclisi parti grubu, belediye teşkilâtı olan yerlerde de partili belediye başkanı ile belediye meclisi üyelerinden birer belediye meclisi parti grubu teşekkül eder.

Grup teşekkül edebilmesi için il genel meclisinde en az 5, belediye meclisinde en az 3 partili üyenin mevcut olması şarttır.

Belediye ve il genel meclisleri grup yönetim kurulları; grup üyeleri arasında tesanüdü, parti il

ve ilçe teşkilâtlarıyla belediyeler ve il genel meclisi arasında ahenk ve işbirliğini gerçekleştirir, belediye ve il genel meclisi gündeminde bulunan konular hakkında grubun görüşünü tesbit ederek, üyelerin bu görüş istikametinde hareket etmelerini temin ederler.

Partili belediye başkanı, belediye meclisi parti grubunun tabii üyesidir, ancak grubun kararları ile bağlı değildir.

Belediye ve il genel meclisi gruplarının teşek-külü, çalışma esas ve usulleri, partili belediye başkanları ile belediye ve il genel meclisi üyelerinin parti il ve ilçe yönetim kurullarıyla ilişkileri ve sair hususlar yönetmelikle tesbit edilir.

Belediye başkanları, belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri, parti üyelerinin her türlü hak ve sorumluluklarını taşırlar.

Grup Başkanı, Başkanvekilleri, Yönetim Kurulu :

MADDE 98 — Anavatan Partisi Genel Başkanı, partinin T.B.M.M. grubunda başkanıdır.

Genel Başkan T.B.M.M. üyesi değilse, meclis grubu kendisine grup üyeleri arasından bir başkan seçer. Bu seçimin usul ve esasları grup iç yönetmeliğinde gösterilir.

T.B.M.M. Grubu; başkanına yardımcı olmak üzere dört grup başkanvekili, onaltı asıl, onaltı yedek grup yönetim kurulu üyesi seçer. Grup Başkanvekilleri arasındaki görev taksimatını Grup Başkanı yapar.

Grup Başkanı ve vekilleri ile yönetim kurulu üyeleri için bir yasama döneminde iki seçim yapılır. İlk seçilenlerin görev süresi iki, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi üç yıldır. Boşalma halinde grup başkanvekilleri için yeniden seçim yapılır. Yönetim kurulunda boşalma olması halinde yedek üyeler aldıkları oy sırasına göre dâvet edilirler.

T.B.M.M. Grup Disiplin Kurulu :

MADDE : 99 — T.B.M.M. Grup Disiplin Kurulu, parti grubunca kendi üyeleri arasından seçilmiş dokuz asıl ve dokuz yedek üyeden teşekkül eder. Bu kurul kendi üyeleri arasından bir başkan, bir ikinci başkan ve bir sekreter seçer. Merkez Disiplin Kurulu üyeleri, Grup Disiplin Kurulu üyeliğine seçilemezler.

Toplantı ve karar nisabı salt çoğunluktur. Disiplin kararları gizli oyla verilir.

Tüzükte gösterilen esaslar saklı kalmak kaydı ile milletvekilleri hakkında yapılacak disiplin takibatının şekil ve usulleri ile takibatı gerektiren haller,

verilecek cezalar ve itiraz yolları grup iç yönetmeliğinde gösterilir.

Grup üyelerinin uyması gereken esaslar :

MADDE : 100 — T.B.M.M.'nin partili üyeleri;

a) Meclis çalışmalarında partinin ilklerine, programına, grup iç yönetmeliği hükümlerine ve grup genel kurulu kararlarına uymaya ve bunları desteklemeye mecburdurlar.

b) Geçerli özürleri olmadıkça Meclis Genel Kurulu, Grup ve komisyon çalışmalarına katılmak zorundadırlar.

c) Toplantılarda bulunmamak veya toplantıya katılıp da aleyhte görüş bildirmiş veya oy vermiş olmak, grup kararlarına uymamak için mazeret teşkil etmez.

d) Grupça karara bağlanmayan hallerde T.B.M.M. deki konuşmalarında ve oy vermelerinde serbesttirlir.

Güven Oylaması Kararı :

MADDE : 101 — Türkiye Büyük Millet Meclisinde veya Grupta, bakanlar kuruluna veya bir bakana güven veya güvensizlik oyu verilmesi konusunda ka-

rar alma yetkisi, Grup Genel Kuruluna aittir. Partinin başka hiçbir organında bu konuda herhangi bir karar alınamaz.

Grupta Gizli Oylama :

MADDE : 102 — Grup genel kurulunda seçimlere ait oylamalar ile milletvekillerini bağlayıcı nitelikteki konulara ilişkin kararlar gizli oyla alınır.

Hükümet Kurma veya Koalisyonlara Katılma :

MADDE : 103 — Hükümet kurulmasına, koalisyonlara iştirak edilmesine, partinin kurduğu hükümetten veya katıldığı koalisyonlardan ayrılmasına karar verme yetkisi Merkez Karar ve Yönetim Kuruluna aittir.

Ayrılma kararı alındıktan sonra en geç üç gün içinde partili bakanlar hükümetten istifa ederler. Aksi takdirde partiden istifa etmiş sayılırlar.

Bakanlar kuruluna katılacak üyeler parti grubunda veya diğer parti organlarında tesbit edilemez.

Hükümette Görev Alacak M.K.Y.K. Üyeleri :

MADDE : 104 — Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyelerinin ancak üçte biri hükümette görev alabilir. Üçte birin hesabında yarımilar tam sayıya iblâğ olunur.

YEDİNCİ KISIM

MÜTEFERRİK HÜKÜMLER

Parti Defterleri :

MADDE : 105 — Parti teşkilâtının her kademesindeki organlar :

- a) Üye kayıt Defteri,
 - b) Karar Defteri,
 - c) Gelen ve Giden Evrak kayıt Defteri,
 - d) Gelir ve Gider Defteri,
 - e) Demirbaş Eşya Defteri,
- Tutmak zorundadırlar.

Üye Kayıt Defteri : Her kademedeki parti organları genel merkez tarafından hazırlanan bir üye kayıt defteri tutarlar. Bu defterlere 4. ve 5. madde gereğince partiye kabul olunan üyeler kaydedilir.

Kayıtlar mahalle ve köy esasına göre yapılır.

Partiye giriş işlemlerini gösteren üyelik beyannamelerinin birer örneği il ve ilçe yönetim kurulu başkanlıklarınca ayrı bir dosyada saklanır.

Üye kayıt defterlerinin parti genel merkezinde özetinin nasıl tutulacağı, üye giriş beyannamelerinin saklanması şekli iç yönetmelikte gösterilir.

Karar Defteri : İlgili organın ve kurulun kararlarını tarih ve numara sırası ile ihtiva eder. Kararlar oylamaya katılanlar tarafından imzalanır. Kongrece alınan kararları da ihtiva etmesi gereken kongre tutanak özetleri Başkanlık Divanı üyelerince imzalanır.

Gelen ve Giden Evrak Kayıt Defteri : Gelen ve giden evrak tarih ve numara sırası ile kaydedilir. Gelen evrakın asılları ile giden evrakın suretleri bu tarih ve numaralar altında dosyalarında saklanır.

Gelir ve Gider Defteri : Parti adına elde edilen gelirlerin ne suretle alındığı ve yapılan giderlerin ne gibi işlere ve yerlere harcandığı sıra ile evrak-ı müsbitesi de belirtilecek şekilde bu deftere geçirilir.

Demirbaş Eşya Defteri : Parti adına alınan veya bağışlanan demirbaş eşyalar, taşıt araçları ve taşınmaz mallar, tarih sırasına göre ve ilgili belgeler de belirtilmek suretiyle bu deftere kaydedilir.

Bütün defterlerin sayfaları ve kaç sayfadan ibaret oldukları teşkilâtın bulunduğu ilgili seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenerek tasdik edilir.

Partiye giriş işlemlerini gösteren üyelik beyan-namelerinin birer örneği ilçe ve il kademelerinde al-fabetik sıra esasına göre tasnif edilmiş olarak ayrı bir dosyada saklanır.

Bu defterlerden başka parti organ ve kurulların-ca tutulmasında fayda görülen diğer defterler parti iç yönetmeliğinde gösterilir.

Organlarda Görev Alanların İlgili Makamlara Bildirilmesi :

MADDE : 106 — Parti kongreleri hariç olmak üzere her kademedeki parti organları ile bu tüzükte belirtilen bir göreve getirilenlerin adları, soyadları, doğum yer ve tarihleri, meslek veya san'atlarıyla, ikametgâhlarını gösterir onaylı liste nüfus cüzdanı örnekleriyle birlikte seçim veya atama tarihinden itibaren 15 gün içinde genel merkez tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

Merkez organlarındaki görevlendirmeler ile ilgili bilgi ve belgeler yine aynı süre içinde İçişleri Bakan-lığına ve Cumhuriyet Başsavcılığına tevdi edilir.

İlçe ve il başkanlıkları da yönetim ve disiplin kurullarında başkan ve üyeliklere seçilenlerin, birinci fıkrada yazılı kimlik, ikametgâh ve mesleklerine ait bilgileri, kendilerinin nüfus cüzdanı örnekleriyle birlikte onbeş gün içinde mahallin en büyük mülki amirliğine göndermek zorundadırlar.

Partinin Kapanması :

MADDE : 107 — Parti, Büyük Kongrede toplanma yeter sayısının salt çoğunluğunun gizli oyu ile kapanma kararı alabilir.

Partinin kapandığı Genel Başkan tarafından. Büyük Kongrece kapanma kararının alınmasından sonra derhal T.B.M.M. Başkanlığına, Anayasa Mahkemesine, İçişleri Bakanlığına ve Cumhuriyet Başsavcılığına yazı ile bildirilir.

Partinin tüzel kişiliği Büyük Kongrenin kapanma kararını aldığı tarihte sona erer.

Kapanma halinde partinin menkul ve gayrimenkul bütün mallarının nasıl tasfiye edileceği, Siyasal Partiler Kanununun 110 ncu maddesine göre, Büyük Kongre kararıyla belirlenir.

Tüzük ve Programın Değiştirilmesi :

MADDE : 108 — Parti tüzük ve programının kısmen veya tamamen değiştirilmesi, Büyük Kongre tarafından, kanunda gösterilen usul ve esaslara uyulmak suretiyle yapılabilir.

Tüzüğün Yürürlüğe Girmesi :

MADDE 109 — Partinin kuruluş bildirisine ekli olarak İçişleri Bakanlığına verilen 20 Mayıs 1983 tarihli Tüzük ile daha sonra Tüzükte yapılan değişiklikler, bülümüm ek ve tâdilleriyle birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Tüzük 1 Haziran 1988 tarihinden itibaren geçerlidir.

GEÇİCİ MADDE 1 — Anavatan Partisi Kongre Yönetmeliğinin bu Tüzüğe aykırı hükümleri ve hususiyetle Büyük Kongre seçimlerine dair hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

—————«0»—————

ANAVATAN PARTİSİ KURUCULAR KURULU

Turgut ÖZAL

Erol AKSOY

Bedrettin Doğançan AKYÜREK

Ahmet Akgün ALBAYRAK

Mehmet ALTINSOY

Mehmet AYDIN

Hüseyin Cahit ARAL

Abdülhalim ARAS

Veysel ATASOY

Muzaffer ATILGAN

Kâmil Tuğrul COŞKUNOĞLU

Aycan ÇAKIROĞULLARI

Cemil ÇİÇEK

Bedrettin DALAN

Feridun DEMSOY

Mehmet Vehbi DİNÇERLER

Hüseyin Hüsnü DOĞAN

Mehmet Necat ELDEM

Metin EMİROĞLU

Ferruh İLTER

Adnan KAHVECİ

Mehmet Cavit KAVAK

Mehmet KEÇECİLER

Alaaddin KISAKÜREK

Recep Ercüment KONUKMAN

Leyla Yeniyay KÖSEOĞLU

Kâzım OKSAY

İbrahim ÖZDEMİR

Şadi PEHLİVANOĞLU

Fahır SABUNİŞ

Halil ŞIVGIN

Güneş TANER

Ali TANRIYAR

Mustafa Rüştü TAŞAR

Mükerrem TAŞÇIOĞLU

Abdullah TENKECI

Sudi Neşe TÜREL

Yener ULUSOY

Ahmet Mesut YILMAZ

Gülbüz YILMAZ

—————•0—————

